

SLOVO, ČO UM AJ SRDCE VAŠE POSILNÍ!...
KONŠTANTÍN FILOZOF: PROGLAS

NÁŠ ČAS

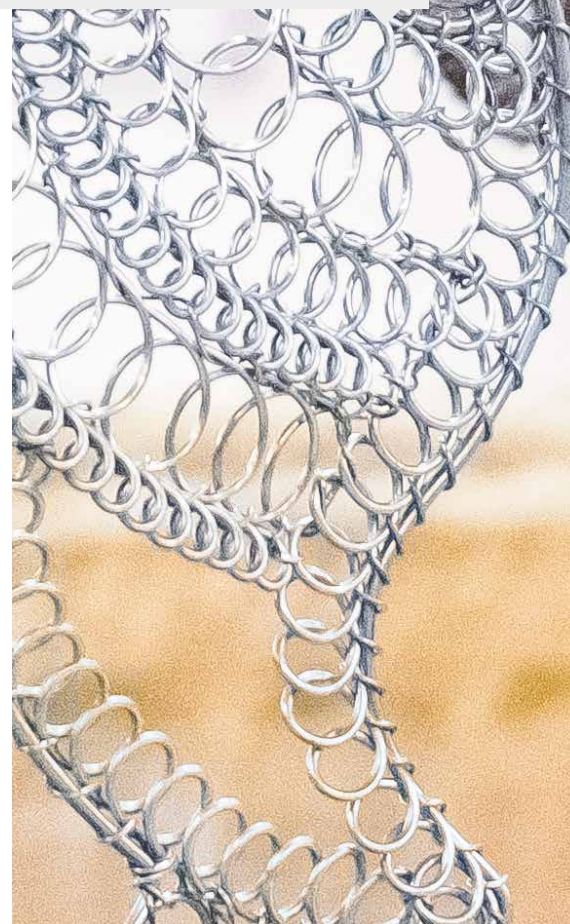
ČASOPIS UNIVERZITY
KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

2023 | ČÍSLO 1 | ROČNÍK XXVII.

OBSAH ČÍSLA 1/2023

Editorial ...	3
Zo života univerzity ...	3
Našu univerzitu navštívil apoštolský nuncius ...	4
Apoštolský nuncius študuje slovenčinu ...	7
Tretí ročník Zimnej školy filozofie výchovy ...	8
Cena pre profesora Júliusa Fujaka ...	9
UKF na Kariéra EXPO v Nitre ...	9
DOD: Fakulty UKF uchádzačov o štúdium zaujali ...	10
Cena pre docentku Gabrielu Jonáškovú ...	13
Tradícia a inovácia v translatologickom výskume ...	14
Spomienka na Jána Kuciaka ...	15
Tolkien Reading Day ...	16
UKF má nových profesorov ...	17
Medzinárodný univerzitný týždeň sociálnej práce ...	18
Hračka pre dieťa 2023 ...	18
Zasadala Vedecká rada UKF ...	19
NUD 2023: Vedomosti, zábava, hudba aj šport ...	20
Čo chýba študentom na našej univerzite? ...	21
Mesto žilo ŠPUKFESTom ...	22
Pozvané prednášky prof. Júliusa Fujaka ...	23
Ustanovujúce zasadnutie novej Správnej rady ...	23
Tvorivé prekladateľské reflexie ...	24
Rád Fénixa profesorovi Jánovi Zozulákovi ...	25
Horizon Plus Change ...	25
Rektor vymenoval nového dekana FSVaZ ...	26
Katedra geografie má nového docenta ...	27
Slovenská akreditačná agentúra na UKF ...	27
Prednáška profesorky Binetti ...	28
Absolventi U3V pri UKF mali slávnostné promócie ...	29
Plnia si svoje sny ...	30
Absolútnou víťazkou sa stala absolventka UKF Silvia Manduláková ...	32
Na „svoju katedru“ sa vždy rada vracia ...	33
Mikrochirurgia oka je jej splneným snom ...	36
Stále má chuť vzdelávať - žiakov, kolegov aj seba ...	28
Študentka FSVaZ na Miss Slovensko ...	40
Mentra v úspešnom závere ...	42
Mužstvo UKF druhé vo finále univerzít ...	43
Bronz pre tím UKF na majstrovstvách SR ...	43
Skúsenosti a zážitky iránskej výskumníčky ...	44
Prezradili o sebe: Mgr. Tibor Szabó, PhD. ...	46
Absolventka UKF zdolala históriu slovenského šprintu ...	47

Tiráž

Náš čas • periodikum Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
 • ročník 27 • november 2023
 • číslo 1 (166)
 • vydáva: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 1, 949 01, Nitra
 • Časopis je zdarma rozširovaný na akademickej pôde
 • Registrovaný je na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 1260/08
 • ISSN 1338 – 3272
 • IČO vydavateľa - IČO 00 157 716
 • Periodicita: 2 čísla ročne
 • Náklad: 400 ks

Výkonná redaktorka: Ing. Jana Černáková • technická redaktorka: Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová
 • grafická úprava, sadzba a fotografie: Lubo Balko (LB)
 • Tel.: 037/6408 030
 • e-mail: jcernakova@ukf.sk, tpalkovicova@ukf.sk, lbalko@ukf.sk

Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu zaslaných textov. Články, ich časti a fotografie je možné ďalej používať len so súhlasom redakcie.

• Obálka: Z vernisáže U3V, foto: LB

EDITORIAL

Vážení kolegovia, milí študenti

Ak by sme hľadali vhodný prívlastok pre akademický rok 2022/2023 na našej univerzite, pokojne by sme ho mohli nazvať rokom akreditačnej spolupráce, pretože popri vzdelávacích a výskumných aktivitách sme sa mimoriadne intenzívne venovali príprave a samotnému procesu hodnotenia nášho vnútorného systému kvality a študijných programov Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo. Aktivity spojené s procesmi hodnotenia rezonovali na všetkých štrukturálnych úsekoch univerzity, pretože hodnotitelia komunikovali s vedeniami univerzity a fakúlt, s garantmi a pedagógmi, členmi rád a štruktúr kvality, so študentmi, zamestnávateľmi a partnermi z praxe a podpornými zamestnancami univerzity.

Iste, kľúčové témy akreditačnej spolupráce sa prekrývali najmä v rovine obsahu hodnotiacich procesov, avšak to, čo akademickú komunitu našej alma mater charakterizovalo z môjho pohľadu veľmi intenzívne v implicitnom rámci, bola mimoriadna angažovanosť zamestnancov, zdieľanie a spolupatričnosť. Jednoducho zapálenie za spoločnú vec a úprimná snaha prispieť k dobrému výsledku. Citelné a badateľné boli nielen naprieč pracoviskami a katedrami, ale aj v širších

rámcoch fakúlt a širokých univerzitných kontextoch. Hoci výsledky procesu akreditácie zatiaľ ešte nepoznáme a očakávame ich v roku 2024, vaša profesionalita a zaniebanie, milí kolegovia a študenti, nezostala v očiach členov hodnotiacej skupiny nepovšimnutá a som na našu akademickú obec hrdá.

Život na univerzite však nezastal ani počas akreditácie a spolu s účasťou na hodnotení pedagógovia poctili svojou účasťou promočné senáty fakúlt. V akademickom roku 2022/2023 ukončilo štúdium po úspešnom vykonaní štátnych skúšok 1 768 študentov bakalárskeho, magisterského a doktorandského štúdia z celkového počtu 6 836 študentov, ktorí v tomto roku na UKF študovali.

Prijímacie konanie na akademický rok 2023/2024 absolvovalo 4 761 uchádzačov o bakalárske štúdium, 1 136 uchádzačov o magisterské a 92 uchádzačov o doktorandské štúdium. Fakulty UKF prijali celkovo 5 020 uchádzačov. Sme radi, že väčšina z nich sa rozhodla obohatiť našu akademickú obec a zapísať sa na štúdium na UKF v akademickom roku 2023/2024.

Prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD.,
 prorektorka pre vzdelávanie UKF
 v Nitre, foto: Lubo Balko

ZO ŽIVOTA UNIVERZITY

Vážená akademická obec, milí zamestnanci i študenti,

v rukách držíte prvé číslo Nášho času v roku 2023, v histórii vydávania nášho univerzitného periodika je to v poradí už 166. číslo 27. ročníka. Vlni sme si pripomenuli 30. výročie existencie Nášho času a v jeho poslednom dvojčíse z roku 2022 sme si prostredníctvom rozhovorov a postrehov zaspomínali na začiatky časopisu, na jeho tvorcov, prispievateľov, čitateľov, zmeny jeho pomenovania, na históriu premien jeho vizuálnej i obsahovej stránky. Všetci, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na tvorbe a formovaní časopisu, prispeli k jeho súčasnej podobe a kvalite.

Tohtoročné číslo Nášho času je však iné ako tie predošlé – je „výberovkou“ a mapuje život a dianie na Univerzite Konštantína Filozofa za zhruba polovicu

roka 2023. Prináša články o významných udalostiach zo života našej školy. Počas roka vyjdú dve takéto výberové čísla Nášho času, gro informácií bude v online verzii časopisu. K jej vzniku sme pristúpili z viacerých dôvodov. Nárast a význam digitalizácie informácií je nespochybniteľný a súčasná rýchla doba tendencie prechodu printových verzii médií do virtuálneho priestoru len urýchľuje. V online priestore je rýchlo a jednoducho dostupných nesmierne množstvo informácií, treba však vedieť čitateľov, ktorí informácie selektujú, prilákať vizuálnou i obsahovou formou. Verím, že sa to online podoba Nášho času bude dariť a že popri existujúcich čitateľoch si získa aj tých nových.

Kolobeh aktívneho univerzitného života je v plnom prúde, v akademickom roku 2023/2024 želáme všetkým zamest-

nancom i študentom našej školy veľa zdravia, pohody, úspechov, síl a chuti do práce i štúdia.

Redakcia Nášho času, foto: LB

NAŠU UNIVERZITU NAVŠTÍVIL APOŠTOLSKÝ NUNCIUS

Zástupcom vedenia UKF v Nitre sa Mons. Nicola Girasoli poďakoval za udržiavanie cyrilo-metodskej tradície a jej odkazu v pôsobení univerzity, vo vzdelávaní a formovaní mladých ľudí.

Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre navštívil vzácny hosť. Na pozvanie rektora UKF prof. RNDr. Libora Vozára, CSc., a rektora Univerzitého pastoračného centra v Nitre doc. ThDr. Ľubomíra Hlada, PhD., 14. februára 2023 zavítal na UKF apoštolský nuncius na Slovensku J. E. Mons. Nicola Girasoli. Príležitosťou pre návštevu bol sviatok patróna univerzity sv. Konštantína a 15. výročie vzniku Univerzitého pastoračného centra Pavla Straussa.

Oficiálny program apoštolského nuncia sa začal popoludní stretnutím pri soche sv. Konštantína Filozofa, kde sa s hosťami zišli zástupcovia vedenia UKF, pedagógovia, zamestnanci a študenti školy. Všetkých privítala prorektorka pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., ktorá udalosť moderovala.

VZOR PEDAGÓGA, VEDCA I ŠTUDENTA

V úvítacom príhovore rektor UKF prof. Libor Vozár vyjadril radosť zo slávnostnej chvíle, pretože to bolo po prvýkrát v histórii našej univerzity, kedy medzi predstaviteľov akademickej obce prišiel zástupca Svätej stolice. „Dovolili sme si vás pozvať na našu alma mater v deň, kedy sa v Európe pripomínajú sv. Konštantín Cyril a Metod, slovanskí vierozvestcovia a spolupatróni Európy. Nám je osobitným spôsobom blízky sv. Konštantín Filozof. Prostredníctvom dejinných reálií v ňom spoznávame vzor pedagóga, vedca, ale aj usilovného študenta. V jeho osobe a živote je možné nazerať akýsi žiarivý pravzor, kmeňovú bunku toho, čo dnes patrí k európskej idei univerzity,“ prihovoriť sa prítomným rektor UKF „Socha sv. Konštantína pripomína jubilejný Cyrilo-metodský rok 2013 – 1150 rokov od príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu, kedy na podnet členov Nadácie sv. Konštantína Filozofa pri Nitrianskom biskupstve sochár Juraj Brišák toto dielo vytvoril a Mons. Viliam Judák požehnal. Zapálenie sviece pri soche sv. Konštantína dnes symbolizuje vôľu našej univerzity nadväzovať na jeho odkaz.“

Apoštolský nuncius J. E. Mons. Nicola Girasoli svoj príhovor začal celkom slušnou slovenčinou. „Žiaľ, nehovorím po slovensky, ešte sa len učím,“ a pokračoval v angličtine: „Je to pre mňa česť, že môžeme byť dnes pri soche sv. Konštantína, aby sme si pripomenuli jeho sviatok. Nitru poznám, lebo môj synovec James na vašej univerzite strávil nejaký čas na Erasmus pobyte“.

medzi Nitrou a Rímom, ako aj medzi UKF v Nitre a Svätou stolicou.

Podujatie pri soche sv. Konštantína doplnilo vystúpenie Akademického speváckeho zboru UKF pod vedením Mgr. art. Mareka Štrbáka, PhD., ktorý uviedol diela Starosloviensky otčenáš a Slovensko moje, otčina moja.

SPÄTOSŤ CYRILLO- METODSKEJ TRADÍCIE A UNIVERZITY

Na pôde školy sa potom konalo pracovné stretnutie hostí s rektorom UKF prof. RNDr. Liborom Vozárom, CSc., rektorom UPC doc. ThDr. Ľubomírom Hladom, PhD., prorektorkou pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martinou Pavlíkovou, PhD., dekanom Fakulty prírodných vied a informatiky UKF prof. RNDr. Františkom Petrovičom, PhD., a dekanom Filozofickej fakulty prof. PhDr. Martinom Hetényim, PhD.

Rector UKF prof. Libor Vozár v príhovore apoštolskému nunciu predstavil Nitru ako mesto mladých, v ktorom žije asi 15-tisíc vysokoškolských študentov, z toho zhruba 7-tisíc študentov je na našej univerzite. „Hlásime sa k odkazu sv. Cyrila a Metoda a najmä Konštantína Filozofa. Snažíme sa rozvíjať akademické aktivity, ale osobitnú pozornosť venuje-

me aj skúmaniu dedičstva vierozvestcov,“ uviedol rektor.

Dekan FPVaI prof. RNDr. František Petrovič, PhD., hosťom prezentoval cyrilo-metodskú tradíciu spätú s Nitrou i univerzitou. Predstavil aktivity fakulty, jednou z nich je európsky projekt Horizon 2020 SPOT, ktorého cieľom je na báze kultúrneho cestovného ruchu spojiť akademickú a aplikačnú prax. „Významnú úlohu v riešení projektu za slovenskú stranu mala živá téma kultúrneho dedičstva solúnskych bratov a ich priamych učeníkov. Naša univerzita rozvíja ich odkaz viacrozmerne. Od roku 2015 je riadnym členom Združenia Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda ako jediná univerzitná inštitúcia, pričom UKF stála pri zrode tohto združenia,“ povedal dekan prof. Petrovič. „Zamestnanci školy svojimi aktivitami prispeli k úspešnej certifikácii Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda Radou Európy v roku 2021. Naša škola je od roku 2021 zároveň jedinou slovenskou univerzitou Univerzitnej siete pre štúdium kultúrnych ciest, ktorá podporuje mobilitu študentov za účelom ochrany a propagácie kultúrneho dedičstva.“

Ako doplnil dekan FF prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD., výskum života a diela sv. Cyrila a Metoda prebieha na takmer všetkých fakultách UKF, osobitne na Ústave pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda na FF UKF.

„Ústav organizuje medzinárodnú spoluprácu, výmenu informácií, podujatia, výstavy, konferencie, buduje dokumentačné centrum, vyvíja projektovú činnosť, vydáva vedecký časopis Konštantínove listy a publikácie s interdisciplinárnym zameraním,“ hovorí prof. Hetényi. „Ústav poskytuje možnosť univerzitného vzdelávania pre vieriacu rímskokatolícku mládež, Univerzitné pastoračné centrum je jeho súčasťou. Priestor na diskusiu vidím ohľadom Erasmu a vatikánskych univerzít - aby sa otvorila možnosť na vysielanie študentov na tieto univerzity. Chceli by sme rozvinúť aj odbornú a projektovú spoluprácu s Pápežským východným inštitútom Gregoriánskej univerzity v Ríme.“

Aktivity Univerzitého pastoračného centra Pavla Straussa predstavil jeho rektor doc. ThDr. Ľubomír Hlad, PhD. Centrum bolo zriadené v roku 2008, čím dovtedy jestvujúca pastoračná služba poskytovaná študentom katolíckou cirkvou dostala najvyššiu možnú inštitucionálnu úroveň.

„Zriadeniu centra predchádzal podpis zmluvy o spolupráci medzi UKF a Biskupstvom Nitra. Ide o spoluprácu pri ľudskej a duchovnej formácii študentov,

PREDNÁŠKA A SV. OMŠA V UPC

V programe návštevy apoštolského nuncia na UKF nasledovala prednáška v Sieni Konštantína Filozofa, spojená s diskusiou pre pedagógov na tému Kresťanstvo, cyrilo-metodská tradícia a univerzita v kontexte súčasných ideových premien. Mons. Nicola Girasoli sa v nej dotkol problematiky inkulturácie viery, hovoril o povolaní ponúkať, ale nevnučovať pravdu a evanjeliové hodnoty, rešpektujúc pritom rozmanitosť kultúr. Bez zrieknutia sa vlastných hodnôt a identity by mal človek vedieť viesť dialóg bez predsudkov, podporený princípom flexibility. Hovoril o potrebe obnovenia dôveryhodnosti vo všetkých verejných inštitúciách vrátane cirkvi. Poslucháčov si získal svojou úprimnosťou a bezprostrednosťou.

V závere návštevy sa apoštolský nuncius a ostatní hostia spolu s členmi vedenia univerzity odobrali na stretnutie so študentmi v Univerzitnom pastoračnom centre, kde sa konala svätá omša s tematickou homíliou Boh je láska a radosť z lásky, spojená s diskusiou.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: Lubo Balko

ale tiež o akademicko-vedeckú spoluprácu. Duchovná práca sa opiera o motto duchovného patróna UPC Pavla Straussa, známeho konvertitu, lekára, teológa, filozofa a duchovného autora, „priblížil doc. Hlad. Spomenul viacero úrovní pastoračnej starostlivosti o študentov i zamestnancov a v závere vedeniu UKF poďakoval za 15 rokov inštitucionálnej, ľudskej i materiálnej ústretovosti a dôvery.

Mons. Nicola Girasoli sa zástupcom vedenia univerzity poďakoval za udržiavanie cyrilo-metodskej tradície a jej odkazu v pôsobení univerzity, vo vzdelávaní a formovaní mladých ľudí. Na kultúrno-duchovnom dedičstve je podľa neho založená identita človeka i národa, bez nej je ťažké niekam smerovať.

APOŠTOLSKÝ NUNCIUS ŠTUDUJE SLOVENČINU

Ako povedal Mons. Girasoli, nasledujúc vzor vierožvestcov potrebujeme viesť dialóg so všetkými a odstraňovať predsudky, ktoré sú veľkými prekážkami.

Apoštolský nuncius J. E. Mons. Nicola Girasoli na UKF v Nitre absolvoval program spojený s privítaním pri soche sv. Konštantína, stretnutím s vedením univerzity, prednáškou v Sieni Konštantína Filozofa a stretnutím so študentmi a sv. omšou v Univerzitnom pastoračnom centre. Pri príležitosti svojej návštevy nám poskytol rozhovor.

Svätý Otec vás vymenoval za apoštolského nuncia na Slovensku 2. júla 2022. Čo je vašim poslaním na tomto poste?

Poslaním apoštolského nuncia je slúžiť. Je to služba, ktorá má za cieľ upevniť a posilniť zväzky a väzby medzi Svätou stolicou, pápežom a verejnými inštitúciami Slovenska, a tiež služba cirkvi a božiemu ľudu, cez ktorú je na Slovensku možné viac vnímať blízkosť pápeža Františka. Preto nuncius v spoločenstve s biskupmi ohlasuje a oživuje pre slovenských veriacich tak slovo a dokumenty Magistéria a Svätého Otca, ako aj usmernenia a postoje Svätej stolice v rozličných oblastiach života a dynamiky spoločnosti. V pokornej službe tak nuncius vykonáva úlohu animátora slova pápeža a Svätej stolice v slovenskej cirkvi a spoločnosti.

V deň vašej návštevy 14. 2. sme si pripomenuli výročie úmrtia patróna našej univerzity sv. Konštantína. Ako vnímate význam života a diela sv. Konštantína, resp. solúnskych bratov v kontexte vzdelávania a formovania mladých ľudí (nielen) na našej univerzite?

Je pre mňa veľkou ctou byť prítomný na vašej prestížnej univerzite a v Univerzitnom pastoračnom centre v Nitre. Pamiatka týchto dvoch veľkých a dôležitých bratov, svätého Konštantína (Cyrila) a Metoda, oživuje identitu, ktorá vychádza z našich kresťanských koreňov a ich svedectvo a zhoda medzi vierou a životom podnietili v priebehu storočí veľkú horlivosť v ohlasovaní evanjelia, v súlade

s kultúrou a spoločenskou štruktúrou, v ktorej žili. V kontexte aktuálneho formovania a vzdelávania univerzitných študentov nám títo svätí bratia pomáhajú pochopiť, že jednota ľudu a národa neznamena uniformitu, teda byť a zostávať jednotní a mať úctu k hodnotám neznamena byť rovnakí. Oni vedeli využiť hodnotu rôznosti myslenia a liturgických obradov ako veľký prínos k upevneniu jednoty.

Jedným z pracovísk Filozofickej fakulty UKF je aj Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda. V čom môže byť podľa vás život vierožvestov, ktorých tradícia je s Nitrou i Slovenskom úzko spätá, príkladom pre súčasnú dobu?

V dnešnom uponáhlanom svete je veľmi dôležité mať na pamäti dve dôležité cnosti, ktoré sa prejavujú v živote týchto svätých: vernosť a kultúru stretnutia. Je dôležité, aby viera aj v dnešnom živote nebola len intelektuálnou skutočnosťou, ale ozajstným stretnutím s Bohom, ktorý nám dáva život a našej viere dušu. Živá viera pomáha nenechať sa zavalit frenetickou vlnou médií, ale mať vlastný autentický spôsob myslenia a ponúkajú svojich myšlienok. Potrebujeme sa tiež stretávať, a nie uzatvárať a polarizovať pre svoje myšlienky alebo spôsoby myslenia. Nasledujúc príklad týchto svätých bratov, potrebujeme s úctou viesť dialóg so všetkými a odstraňovať predsudky, ktoré sú veľkými prekážkami. To nám umožní konfrontovať sa formou dialógu a s úctou jednak v spoločenskej oblasti, ale, povedal by som, aj v akademickej a univerzitnej sfére. Pápež František nám povedal: „Svätí Cyril a Metod ukázali, že uchovať si dobro neznamena zopakovať minulosť, ale otvoriť sa na novosť bez vykorenenia sa“.

Pochádzate z Talianska, v diplomatických službách Svätej stolice ste od roku 1985. Pôsobili ste na mnohých

apoštolských nunciaturách na všetkých kontinentoch. Ako vnímate Slovensko ako krajinu ale aj ako spoločenstvo ľudí s kresťanskými koreňmi?

Áno, za 38 rokov v diplomatických službách Svätej stolice po celom svete som mal možnosť zažiť množstvo kultúrnych skúseností, ktoré ma naučili predovšetkým rešpektovať všetky kultúry, ako aj to, že každá kultúra má nesmiernu hodnotu a obsahuje spoločensko-duchovné dedičstvo. Každá kultúrna skúsenosť je obohatením a má nás čomu naučiť. To nám dáva otvorenosť a nádej na interkultúrný dialóg. Ako nám pripomenul pápež

František počas svojej návštevy v septembri 2021, Slovensko je pozvané byť „posolstvom pokoja v srdci Európy. A čo všetko naznačuje veľký modrý pás na vašej zástave, ktorý symbolizuje bratstvo so slovanskými národmi“.

Okrem rodnej taliančiny ovládáte aj angličtinu, francúzštinu, španielčinu a nemčinu. Keďže ste pôsobili aj vo viacerých exotických krajinách, máte základy aj niektorých tamjších jazykov? A čo slovenčina?

Keďže som slúžil Svätej stolici v mnohých krajinách sveta, mal som príležitosť hovoriť rôznymi jazykmi. V každej krajine som sa snažil naučiť aj miestne jazyky. Držím si v pamäti a stále sa cvičím v základnej komunikácii vo viacerých rečiach. Čo sa týka slovenčiny, žiaľ, nehovorím po slovensky, ešte sa len učím.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: Lubo Balko

TRETÍ ROČNÍK ZIMNEJ ŠKOLY FILOZOFIE VÝCHOVY

Podujatie ukázalo, že filozofia nie je o nezrozumiteľných a odťažitých skúmaníach, ale týka sa nás všetkých a to práve tam, kde sme najviac ľuďmi: v našej túžbe po spravodlivosti a pravom živote.

Ústav pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda FF UKF v Nitre v spolupráci s Pedagogickou sekciou Českej Kresťanskej akadémie a Vyššou odbornou školou sociálno-pedagogickou a teologickou JABOK zorganizoval tretí ročník Zimnej školy filozofie výchovy. Študenti, absolventi a pedagógovia sa v týždni od 30. 1. do 3. 2. 2023 každý deň stretávali za účelom spoločného uvažovania o témach, ktoré si pripravili pozvaní rečníci.

ŽIVOT VO SVETLE PRAVDY A MIERY

Prvý deň Zimnej školy sa niesol v znamení skúmania prienikov filozofie výchovy, dejín filozofie, filozofie dejín a politickej filozofie. Témou Filosofická výchova a spravodlivosť v obci. K Patočkovu výkladu Platóna nás previedla PhDr. Věra Schifferová, CSc., kmenologička a pracovníčka Filosofického ústavu AV ČR. Predstavila ústrednú tému Jana Pa-

vá: vyžíva sa v luxuse, ktorý nemá medze, v úspechu a v moci, cez ktoré si chce zabezpečiť nesmrteľnosť. Kde však chýba zmysel pre mieru a zdatnosť, nemôže byť dosiahnutá spravodlivosť ani mier. Preto kým nebudú mať moc v rukách filozofie alebo kým sa vládovia nebudú zaoberať skutočnou filozofiou, budú občania obce nespravodlivo trpieť.

Filozofia výchovy Jana Patočku ostala témou spoločného uvažovania aj počas druhého dňa. Pozvaný rečník Jan Frei, Ph.D. et Ph.D., z Filosofického ústavu AV ČR (Archiv Jana Patočky) uviedol prednášku Človek ako bytosť obratu – ale jakého? Obrat alebo tiež otras, zaujatie odstupu, vzťah, prerod opisuje Patočka vo svojich spisoch v dvoch aspektoch. Jednak ako niečo, čo trpíme a čo nás uchváti, jednak ako to, čo je dielom našej slobody. Rozlišuje priemerný život, ktorý nazýva aj životom v enkláve či životom otroctva okamihu, od života pravého. Dr. Frei upozornil na neplodnosť domýšľavého čítania tohto rozdielu, akoby sme o niekom mohli povedať, že žije životom pravým, a o inom, že žije životom požívateľným. Podľa Patočku neustále oscilujeme na pomedzí oboch životov.

Streda patrila prednáške Edukácia ako svojbytná pedagogická praxis doc. PhDr. Andreja Rajskeho, Ph.D., z Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Prepojil pojem prax, ktorý je kľúčovým termínom súčasného vzdelávania, s jej archetypom, gréckou praxis. Ukázal, že pre Grékov bola prax syntézou myslenia a konania. V praxi človek uplatňuje to, čo nazrel, ako náležité a potrebné vykonať. Predpokladom gréckej praxis bola výchova pochopená ako starostlivosť o dušu, pravdu, rozum, cnosť. Tieto vnútorné dobré sú tým, čo robí edukáciu svojbytnou pedagogickou praxou, na

rozdiel od edukácie ako činnosti subordinovanej vonkajším cieľom (ideologizácia a kolonizácia edukácie). Medzi vnútorné dobré (účely) pedagogickej praxe patria podľa A. Rajskeho: odhaľovanie natívnych potenciálov konštruktívneho myslenia a konania žiaka, ich rozvíjanie prostredníctvom tvorivého zapojenia do pedagogického dedičstva a ich vyústenie do spoločných ziskov (zdatností).

SKRYTÉ PODOBY MANIPULÁCIE

Ďalší deň sme sa spojili v dialógu nad témou Túžba po vzdelávaní – Príbehy dvoch dievčat. Tému pripravila doc. PhDr. Gabriela Šarníková, Ph.D., z Cyrilo-metodéjskej teologickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Účastníkom zimnej školy predstavila príbehy bojovníčky za právo dievčat a žien na vzdelanie Malály Júsufzajovej z Pakistanu (*1997) a dcéry mormónskych rodičov z amerického Idaha Tary Westoverovej (*1986). Oba príbehy podnietili diskusiu o zmysle moderného vzdelávania, o skrytých podobách manipulácie, o úlohe rétoriky, ktorá môže byť nástrojom pravdy, ale aj manipulácie, o hlbokom a pomalom čítaní a o odhodlaní zasadiť sa za to, čo človek považuje za cenné.

V piatok sme si vypočuli príspevok PhDr. Zuzany Svobodovej, Ph.D., (Česká kresťanská akadémia, Pedagogická sekcie; Univerzita Karlova, Husitská teologická fakulta, 3. lekárska fakulta; VOŠ Jabok) nazvaný Výchova a proměna vůle. Bol zameraný na premyslenie pojmov výchova a premena a na hermeneutiku vzťahu vůle a premeny. Centrom premeny je Boh, jeho odpúšťajúca láska, ktorá sa človeku daruje a robí z neho nové stvorenie. Centrom výchovy je človek ako Boží obraz (imago dei), v svojej prirodzenosti disponovaný k tomu, že mu Boh môže pomôcť. Človek tak svojou vôľou a svojím pôsobením môže spolupracovať na Božom výchovnom vedení.

Tretí ročník Zimnej školy filozofie výchovy ukázal, že filozofia nie je o nezrozumiteľných a odťažitých skúmaníach, ale týka sa nás všetkých - práve tam, kde sme najviac ľuďmi: v našej túžbe po spravodlivosti a pravom živote; v tom, čo trpíme, i v tom, čo je dielom našej slobody; v našom praktickom konaní i v našej túžbe prekonávať prekážky na ceste za vzdelaním. V tomto zmysle je výchova filozofiou a filozofia výchovou.

Doc. Andrea Blašíčková, Ph.D.,
FF - UKM; PhDr. Zuzana Svobodová,
Ph.D., foto: archív autoriek

CENA PRE PROFESORA JÚLIUSA FUJAKA

Ing. Jozef Markuljak z KKN, prof. PhDr. Július Fujak, Ph.D.,
a primátor Mesta Čadca JUDr. PhDr. Matej Šimásek, Ph.D.

Kysucká kultúrna nadácia (KKN) so sídlom v Bratislave udelila profesorovi Júliusovi Fajakovi (Ústav manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF UKF) čestný titul Osobnosť Kysúc za vzorovú pedagogickú a vedeckú činnosť a tvorivý prínos do experimentálnej hudby. Cena mu bola odovzdaná na Novoročnom Trojkráľovom koncerte Kysuckého komorného orchestra v Čadci so sólistami Stanislav Palúch (husle), Adam Marec (gitara) a Michaela Kubištelová (soprán). Orchester dirigovali Karol Kevický, s ktorým ho prof. Fujak pred 27 rokmi zakladal, ako aj pán Enrico Volpe z Talianska. Za viac ako 25-ročnú tradíciu udeľovania tohto čestného ocenenia k jeho držiteľom v minulosti patrili o. i. osobnosti ako Jozef Kroner, Miroslav Cipár, Emil Špaldoň, Albín Vrteľ, Pavol Kužma, Zuzana Vanousová-Kronerová a iní.

FF – Ústav manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie, foto: Jozef Fujak, Ph.D.

ZAÚJALO NÁS

UKF NA KARIÉRA EXPO V NITRE

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre a jej študenti sa 29. marca 2023 zúčastnili veľtrhu práce Kariéra EXPO – nie ako návštevníci, ale po prvýkrát v pozícii vystavovateľov. Ako nás informoval Mgr. Miroslav Tvrđík, Ph.D., manažér Študentského centra UKF, ktoré univerzitnú účasť na podujatí organizačne zastrešovalo, zámerom bolo prezentovať jednotlivé fakulty, univerzitu ako celok a dať príležitosť študentom dozvedieť sa dôležité informácie o UKF a vzdelávaní na nej. Našou cieľovou skupinou boli hlavne študenti stredných škôl – prostredníctvom vzdelávania sa na UKF môžu získať tie správne vedomosti, zručnosti a schopnosti, ktoré im umožnia lepšie sa uplatniť na trhu práce.

Veľtrh práce Kariéra EXPO sa do Nitry preniesol po úspešných minuloročných podujatiach v Košiciach a Bratislave. Na výstavisku Agrokomplex desiatky zamestnávateľov z regiónu ponúkli návštevníkom bohatý program zameraný na pracovný trh – workshopy, prednášky, modelové pohovory, podujatia zamerané na tvorbu životopisu či otestovanie sa v cudzích jazykoch alebo IT zručnostiach.

Mgr. Miroslav Tvrđík, Ph.D.,
R – Študentské centrum, foto: autor

DOD: FAKULTY UKF UCHÁDZAČOV O ŠTÚDIUM ZAUJALI

Každá z piatich fakúlt UKF privítala na svojej pôde studentov zaujímavých sa o konkrétne zameranie štúdia a s ním súvisiace študijné programy.

FAKULTA PRÍRODNÝCH VIED A INFORMATIKY

Keďže Fakulta prírodných vied a informatiky (FPVaI) sídli v hlavnej budove UKF na Tr. A. Hlinku 1, návštevníkov fakulty privítali na hlavnej chodbe študenti, doktorandi a zamestnanci pracovísk, ktorí im prostredníctvom špeciálne vytvorených posterov poskytli dôležité informácie o jednotlivých študijných programoch, priblížili výhody štúdia na FPaI a vysvetlili všetky nevyhnutné kroky potrebné k úspešnému podaniu prihlášky.

„Následne sa záujemcovia mohli presunúť na konkrétne pracoviská, kde si pre nich študenti a pracovníci fakulty pripravili zaujímavé aktivity a praktické ukážky prác súčasných študentov. Budúci študenti tak získali ucelenú predstavu o technológiách, ktoré sa naučia ovládať, o experimentoch, ktoré budú v laboratóriách realizovať, ako aj o odborných stážach a svojom uplatnení v budúcnosti. Tradične najväčší bol záujem o aplikovanú informatiku, biológiu a učiteľstvo prírodovedných vied, matematiky alebo ekonómie v rôznych kombináciách,“ povedal doc. Mgr. Martin Drlik, PhD., prodekan pre vonkajšie vzťahy a rozvoj FPaI UKF.

FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED A ZDRAVOTNÍCTVA

DOD UKF 2023 bol na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva (FSVaZ) najmä o inšpiratívnych stretnutiach a možnosti nahliadnuť do zákulisia študijných

Hoci naša univerzita a jej fakulty majú na svojich stránkach komplexné informácie o obsahu vzdelávania, študijných programoch, prijímacom konaní či študentskom živote, je lepšie presvedčiť sa na vlastné oči. Aj s týmto cieľom navštívili 16. 2. 2023 Deň otvorených dverí na UKF v Nitre stovky študentov z Nitry, bližšieho okolia, ale aj z rôznych kútov Slovenska. Čakal ich bohatý program piatich fakúlt.

V hlavnej budove na Tr. A. Hlinku sa prví záujemcovia objavili už po 8. h. V stánkoch fakúlt, študentských organizácií a inštitúcií prezentujúcich možnosti štúdia v zahraničí dostali základné informácie, s cieľom získať konkrétnejší obraz o jednotlivých študijných programoch sa potom vybrali na fakulty, katedry a pracoviská, kde ich čakali prednášky, prezentácie, workshopy, praktické ukážky, semináre a ďalšie zaujímavé aktivity.

odborov sociálnych a zdravotníckych vied. Ako nás informovala PhDr. Miroslava Čerešníková, PhD., prodekan pre vonkajšie vzťahy a rozvoj FSVaZ, najmä maturanti sa zoznámili nielen s fakultou a ponúkanými študijnými programami, ale v osobných rozhovoroch s pedagógmi a študentmi mohli dostať odpovede na všetky svoje otázky týkajúce sa štúdia na FSVaZ.

„Ti, ktorí sa zaujímajú o aktuálne sociálne témy, mali možnosť zúčastniť sa interaktívnych workshopov. Alebo si na simulačných modeloch mohli vyskúšať, či dokážu správne postupovať pri záchrane života, ošetrovaní poranení alebo odbere krvi,“ hovorí PhDr. Čerešníková. „Dúfame, že mnohí z účastníkov DOD sa v septembri pripoja k našej študentskej a pedagogickej komunite, ktorá sa našla v pomáhaní #naslismesavpomahani#fsvaz.“

FAKULTA STREDOEURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ

Ako nás informoval prodekan pre vzdelávanie FSŠ RNDr. Ladislav Szekeres, PhD., podujatia fakulty sa konali vo viacerých kolách. Od 9.30 h sa prezentovali všetky pracoviská fakulty - predstavila sa bohatá vzdelávacia, kultúrna i výskumná činnosť pracovísk fakulty, dobré medzinárodné vzťahy so zahraničnými univer-

mobilit. Výrazne ocenili najmä interaktivitu vyučovaných predmetov, ktoré sú prepojené s praxou a aj realizáciu viacerých podujatí či exkurzií, ktoré ponúkajú študentom možnosť stretnúť popredné osobnosti domácej či zahraničnej vedeckej i umeleckej sféry, či odborné výjazdy do kultúrnych inštitúcií a zaujímavých miest v rámci V4,“ vraví RNDr. Szekeres. „Záujemcov zaujala moderná vybavenosť fakultných priestorov, doslova rodinné prostredie, ale aj univerzitná knižnica, dostupnosť internátu a bohatý kultúrny život, ktorý UKF či nitrianske inštitúcie ponúkajú. Veľmi ocenili aj voľnejšie mimoškolské aktivity.“

Od 10.30 h sa mohli záujemcovia zúčastniť prezentácií, kde sa predstavili UKF, jej fakulty a pracoviská FSŠ. Záujemcovia získali informácie o ponuke študijných programov, prijímacom konaní, mobilitách, štipendiách, ubytovaní a organizačných otázkach života študentov na univerzite. V rámci fakultnej prezentácie sa dostali k slovu aj zástupcovia študentskej organizácie JUGYIK. Od 11.30 h nasledovalo ďalšie kolo prezentácie pracovísk.

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Program Filozofickej fakulty (FF) UKF v Nitre sa začal prezentáciou v Akropole. Študenti sa dozvedeli základné informácie o Nitre, univerzite a fakulte, získali prehľad o tom, aké študijné a mi-

zitami aj zapojenie študentov do aktivít pracovísk. V rámci prezentácií boli predstavené študijné programy gestorských pracovísk.

„Študentov zaujímala najmä skladba vyučovaných predmetov, možnosti uplatnenia na trhu práce, prepojenosť programu s praxou i možnosti študentských

V tomto roku program DOD fakulta doplnila aj popoludňajším online vysielaním, v ktorom sa záujemcom o štúdium prihovoral dekan FF UKF prof. Martin Hetényi, PhD. Po rozhovore s prodekanom pre vzdelávanie Mgr. Patrikom Petrášom, PhD., nasledovali videodokrútky o študijných programoch, ktoré uvádzali v živých vstupoch študenti žurnalistiky.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Záujemcov o štúdium na Pedagogickej fakulte (PF) počas DOD privítali na úvodnej prezentácii dekan fakulty doc. PaedDr. Gábor Pintes, PhD., a prodekanka pre rozvoj, celoživotné vzdelávanie a medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Adriana Récka, PhD. O možnostiach štúdia a študijných programoch fakulty informovala prodekanka pre vzdelávanie doc. PaedDr. Livia Fenyvesiová, PhD.

moštudijné aktivity môžu zažiť. „Keďže sa počet zahraničných študentov na FF každý rok zvyšuje a aj v radoch návštevníkov boli zahraniční uchádzači, Mgr. Oľga Csalová, PhD., zo Sekcie cudzích jazykov pri Katedre žurnalistiky a nových médií FF UKF informovala o možnostiach jazykových kurzov slovenčiny pre cudzin-

cov. Študenti môžu tieto jazykové kurzy absolvovať aj ako predmet počas štúdia, v prípade záujmu môžu získať aj medzinárodne uznávaný jazykový certifikát ECL. Zahraničným študentom naša fakulta tiež ponúka úvodný kurz pred začiatkom výučby,“ priblížil Mgr. Patrik Petráš, PhD., prodekan pre vzdelávanie FF.

„Po úvodnom programe v Akropole pestrý program ponúkli jednotlivé katedry a ústavy. Okrem základných informácií o ponuke štúdia si mohli uchádzači pozrieť ukážky práce archeológov, navštívili tlmočnicke laboratóriá a vyskúšali si prácu v tlmočnických kabínkach či mohli sa zapojiť do rôznych kvízov a workshopov.“

Uchádzači o štúdium sa dozvedeli základné informácie o študijných programoch fakulty, dôležitých termínoch v súvislosti s podávaním prihlášok, podmienkami prijatia a prijímacími skúškami a ďalšie informácie.

Ako uviedla prodekanka pre vzdelávanie doc. PaedDr. Livia Fenyvesiová, PhD., so špecifikami učiteľských i neučiteľských študijných programov sa uchádzači oboznámili na jednotlivých katedrách fakulty. Tie mali pripravený bohatý program prezentácií a workshopov. Počas DOD prebiehala reálna výučba, takže uchádzači si na krátky okamih, keď navštívili seminár či prednášku, vyskúšali rolu vysokoškola-

ka. „Otázky uchádzačov boli počas diskusii s učiteľmi rôzne, zaujímali sa o možnosti kombinácie učiteľských študijných programov, o predmety a skladbu študijných plánov v jednotlivých programoch,

obsah prijímacích skúšok, ale i o dĺžku štúdia, možnosti ubytovania a v prípade záujemcov o externé štúdium aj o výšku poplatku za štúdium,“ povedala prodekanka doc. Fenyvesiová.

Súčasnou programom DOD bola aj výstava študentských prác AUDIT/Zima 2023, ktorú v rámci DOD UKF pripravila Katedra výtvarnej tvorby a výchovy PF. „Cieľom výstavy bolo predstaviť výber semestrálnych prác študentov, ktoré vznikli na rôznych praktických výtvarných disciplínach vyučovaných v rámci študijných programov učiteľstva výtvarného umenia a výtvarnej edukácie. Expozícia reprezentovala aktuálnu edukačnú stratégiu katedry, v ktorej sa uplatňujú tradičné i netradičné výtvarné postupy, ako aj digitálne technológie,“ dodala prodekanka doc. Récka.

Spracovala: Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: Lubo Balko

BLAHOŽELÁME

CENA PRE DOCENTKU GABRIELU JONÁŠKOVÚ

Dočasne poverený minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Ján Horecký udelil 10. marca 2023 Veľkú medailu, Malú medailu a Ďakovný list sv. Gorazda pedagógom, ktorí sa pričínili o rozvoj školstva na Slovensku. Slávnostný akt sa uskutočnil v Zimnej jazdiarni Bratislavského hradu.

Veľkú medailu svätého Gorazda si prevzalo 15 učiteľov a učiteľiek. Jednou z nich bola aj doc. Mgr. Gabriela Jonášková, CSc., z Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Ocenenie získala za celoživotnú prácu vysokoškolského pedagóga v oblasti výchovy a vzdelávania v rámci rozvoja školstva a za významný podiel pri rozvíjaní priaznivého pracovného prostredia a pracovných podmienok zamestnancov.

Ocenenie pedagogickej práce nesúce meno svätého Gorazda je najvyšším prejavom uznania, aké môže pedagógom udeliť minister školstva a traduje sa od roku 1997. Je uznaním mimoriadneho pedagogického úsilia, talentu, nasadenia a vernosti pedagogickej profesii, ako aj práce v prospech školstva či výchovy.

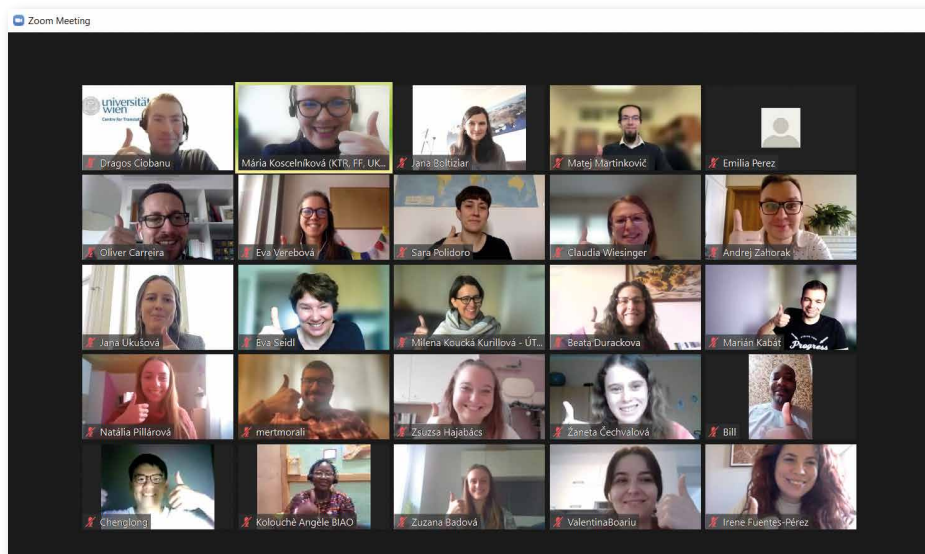
Prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD.,
FF – dekan, foto: www.minedu.sk

TRADÍCIA A INOVÁCIA V TRANSLATOLOGICKOM VÝSKUME

Medzinárodná vedecká konferencia pre doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov sa konala online. Počas dvoch dní sa jej zúčastnilo vyše 50 účastníkov, takmer polovica z nich bola zo zahraničia.

V dňoch 6. a 7. februára 2023 sa konal už 11. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie pre doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov pod názvom Tradícia a inovácia v translatologickom výskume XI: Perspektívy v preklade a tlmočení. Zorganizovala ho Katedra translatológie FF UKF v Nitre.

S cieľom dať možnosť zúčastniť sa záujemcom zo Slovenska, okolitých krajín, ale aj zo vzdialenejších častí sveta, sa konferencia uskutočnila online a záujem bol naozaj potešujúci - počas dvoch dní hostila viac ako 50 účastníkov, takmer polovica zo zahraničia.

staval profesor Dragoș Ciobanu z Viedenskej univerzity. Doktorandom a mladým výskumníkom priniesol niekoľko praktických tipov a múdrych rád o tom, ako sa pripraviť na zmysluplnú kariéru v translatologickom výskume a ako držať krok s dobou. Cieľom konferencie bolo reflektovanie rôznych perspektív a aktuálnych trendov v translatologickom výskume. Počas dvoch dní predstavili doktorandi a mladí výskumníci podnetné témy v rámci štyroch sekcií.

PREKLAD KORÁNU AJ ČÍNSKEHO SCI-FI

V sekcii prekladateľských technológií a tlmočenia odprezentovali účastníci zaujímavé výskumy týkajúce sa tlmočenia v čase utečeneckej krízy, posteditovania strojového prekladu či využívania technológií na riadenie pracovného procesu alebo v príprave tlmočníkov. Sekcia teórie prekladu a vzdelávania sa venovala výskumom zameraným na učiteľov

jazyka v translatologickom vzdelávaní, využívaní prekladu vo výučbe cudzieho jazyka a poézii v prekladateľských seminároch. Výskum prípravy editorov v rámci translatológie prezentoval aj mladý pracovník z hostiacej katedry.

Na druhý deň sa v sekcii umeleckého prekladu účastníci dozvedeli pútavé informácie o postavení prekladateľa pri preklade Koránu, o intersemiotickom preklade známeho diela The Sandman, o prekladovej analýze fiktívnych svetov v grafických dielach, a účastníčka z Číny predstavila svoj výskum paratextov v anglických prekladoch čínskeho sci-fi.

Posledná sekcia bola venovaná audiovizuálnemu prekladu a dostupnosti.

Odzneli v nej prezentácie na tému zlé praktiky v odvetvi jazykových služieb so zameraním na audiovizuálny preklad, rôzne formy audiovizuálneho prekladu v Taliansku, translatologický pohľad na fanúšikovské pretváranie animovaného diela Mulan, a keďže audiovizuálny preklad má na nitrianskej Katedre translatológie už svoju tradíciu, sekciu uzavrela doktorandka z tejto katedry výskumom o (ne)dostupnosti kultúrneho priestoru a živých podujatí v súvislosti s ľuďmi so znevýhodneniami na Slovensku.

K príspevkom sa rozvinuli plodné diskusie, do ktorých prispeli účastníci, diváci aj členovia vedeckého výboru. Zúčastnení si odnášali nielen príjemný zážitok a nové informácie, ale aj nápady, inšpiráciu a povzbudenie do ďalšej práce.

Mgr. Jana Boltziar,

Mgr. Eva Verebová,

Mgr. Matej Martinkovič, PhD.,

foto: Mgr. Mária Koscelníková, PhD.,

FF - Katedra translatológie

SPOMIENKA NA JÁNA KUCIAKA

Po prečítaní odkazu Katedry žurnalistiky a nových médií venovaného Jankovi Kuciakovi a po minúte ticha členovia katedry zapálili sviečky a položili kvety na pietnom mieste pred ŠD UKF Nitra.

tedry žurnalistiky a nových médií FF UKF. Počas poldňového programu diskutovali hostia podujatia spolu so študentmi Jankovej domovskej katedry o jeho osobnosti, práci i odkaze.

Po úvodných slovách vedúcej Katedry žurnalistiky a nových médií Andrey

Chlebcovej Hečkovej podujatie oficiálne otvorila prodekanka FF UKF v Nitre pre medzinárodné vzťahy a rozvoj PhDr. Daša Nováčiková, PhD. Spomienku na Janka Kuciaka prišla do publika podporiť aj prorektorka UKF v Nitre pre medzinárodné vzťahy doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD.

O naplnení odkazu Janka Kuciaka a jeho myšlienky vytvoriť na Slovensku obdobu českého centra pre investigatívnu žurnalistiku, ale aj o vzťahu spoločnosti k novinárom porozprával Tomáš Madleňák z Investigatívneho centra Jána Kuciaka. Redaktorky portálu Aktuality.sk a zároveň absolventky Katedry žurnalistiky Monika Vatrálová a Denisa Hopková diskutovali okrem iného aj o rozhovore Janka Kuciaka pre Občas nečas, ktorý s ním v roku 2017 urobila Monika Vatrálová (vtedy Radošovská).

O tom, aký bol Janko Kuciak spolužiak, kamarát a novinár, porozprávala jeho bývalá spolužiačka a asistentka producenta dokumentu „Kuciak: Vražda novinára“ Eva Kubániová z Investigace.cz. Témou besedy bolo aj Jankove pedagogické pôsobenie. Bývalí študenti Monika Vatrálová a Radoslav Marek si zaspomínali na hodiny, ktoré viedol, ako aj na Jankovu poslednú výučbu predmetu investigatívna žurnalistika z 19. februára 2018.

K besede sa online pripojili aj britský sociológ Dr. Simon Smith, ktorý s Jan-

kom Kuciakom spolupracoval v rámci jeho akademického pôsobenia, ako aj Marek Vagovič, zakladateľ investigatívneho tímu Aktuality.sk. Vagovič porozprával o Jankových investigatívnych začiatkoch ešte z čias štúdia žurnalistiky, aj o jeho investigatívnej práci v spoločnom time.

V priebehu podujatia vystúpili tiež študenti jednotlivých ročníkov interného štúdia žurnalistiky. Na úvod svojich vystúpení mali pripravený príhovor o tom, aký odkaz a význam má pre ich ročník práca a osobnosť Janka Kuciaka. Okrem príhovoru čítali úryvky z jeho blogov a akademických prác.

Záver besedy bol venovaný pietnej spomienke na Janka Kuciaka a jeho snúbenicu Martinku Kušnírovú. Po prečítaní odkazu Katedry žurnalistiky a nových médií venovaného Jankovi Kuciakovi a po minúte ticha členovia katedry zapálili sviečky a položili kvety na pietnom mieste pred ŠD UKF Nitra.

Mgr. Veronika Cillingová, PhD.,
FF - Katedra žurnalistiky a nových médií, foto: Lubo Balko

TOLKIEN READING DAY

Do čítania z autorových diel sa zapájali asistujúci študenti aj ostatné publikum. Po ňom nasledoval kvíz, ktorého víťazi získali nákupné poukazy od kníhkupectva.

Pri príležitosti Tolkien Reading Day – dňa, keď si Tolkienovi fanúšikovia po celom svete pripomínajú zničenie Veľprsteňa, pád Barad-dûru a oslobodenie národov Stredozeme spod hrozby Sauronovho zla čítaním z Tolkienových diel – ktorý sa tradične koná 25. marca, zorganizovala Katedra anglistiky a amerikanistiky FF UKF dve podujatia.

O TOLKIENOVEJ TVORBE SO ZAHRAŇIČNÝMI VÝSKUMNÍKMI

Prvým bolo medzinárodné akademické online kolokvium „Values Tolkien Teaches/Hodnoty, ktorým nás Tolkien učí“, ktoré sa konalo 23. marca. Podujatie moderovala Mgr. Martina Juričková, PhD., z Katedry anglistiky a amerikanistiky, ktorá predniesla aj prvú prezentáciu The Destructive Effects of Greed in The Hobbit. Venovala sa v nej podobám hriechu chamtivosti v Tolkienovej fantasticko-fantazijnej prvotine. Nezávislý ruský výskumník Constantin Pirozhkov v prezentácii Official and Nonconformist Understanding of the Values Tolkien Teaches in the USSR

in Tolkien's Works priblížil, akú rolu v Tolkienovej tvorbe zohráva sľub, predovšetkým sľub lásky, a pohostinnosť.

William Fliss z Marquette University vo Wisconsine v USA v prezentácii What Values do Tolkien Fans Learn? predstavil svoju prácu tzv. Tolkienovho archívára. Marquette University totiž vlastní druhú najväčšiu zbierku Tolkienových rukopisov na svete (po Bodleian Library v Oxforde) a Fliss je práve človek, ktorý k nej umožňuje prístup vedcom z celého sveta. Okrem toho vedie aj projekt zameraný na zozbieranie a archiváciu svedectiev Tolkienových fanúšikov o tom,

ako sa k jeho tvorbe dostali a čo pre nich znamená. V príspevku nám vysvetlil, aké hodnoty v Tolkienovej tvorbe jeho fanúšikovia najviac oceňujú podľa toho, ako to vypozeroval z analýzy ich svedectiev. Záverom podujatia bola prezentácia profesora filozofie a tolkienistu Craiga Boyda zo Saint Luis University v Missouri v USA Avarice and the Genuine Good in The Hobbit, ktorou sa vrátil k téme chamtivosti z prednášky Dr. Juričkovej a doplnil ju o svoje bohaté teoretické znalosti filozofie a teológie.

CHCÚ ZALOŽIŤ TRADÍCIU

Druhým podujatím (pre širokú verejnosť) bolo 24. marca tradičné čítanie z Tolkienových kníh, organizované v spolupráci s kníhkupectvom Martinus v OC Promenáda. Témou dňa bol Thorinov výrok: „Keby si viacerí z nás cenili jedlo, vesélie a spev nad zlaté poklady, svet by bol šťastnejší“. Pri čítaní sme sa teda zameriavali na pasáže z Tolkienovho diela (najmä Hobbita a Pána Prsteňov), ktoré

V druhom bloku podujatia Lukasz Neubauer z poľskej univerzity Politechnika Koszalińska priblížil dve formy hrdinstva v Pánovi Prsteňov (Two Models of Heroism in The Lord of the Rings). Následne

rozprával o tom, ako boli Tolkienove diela médiami propagované či zneužívané na propagáciu v bývalom Sovietskom zväze. Ďalší nezávislý výskumník z Talianska v prezentácii Troth and Guest-kindlines

poukazujú na nebezpečenstvo, ktoré so sebou prináša chamtivosť – či už po pokladoch, moci alebo magických šperkoch, ale taktiež na pasáže, ktoré vyzdvihujú schopnosť užívať si život, vychutnávať si, čo prináša a byť vďačný a tešiť sa z vecí, ktoré máme a z každodenných maličkostí. Samotné čítanie bolo realizované interaktívnou formou, zapájali sa do neho naši asistujúci študenti, ale aj ostatné publikum. Po čítaní nasledoval kvíz, ktorého víťazi získali nákupné

poukazy venované do súťaže kníhkupectvom Martinus. Podujatie trvalo takmer na dve hodiny a jeho účastníci sa nielen pobavili na vybraných ukážkach a vlastnom prednese, ale sa aj dozvedeli zaujímavosti z Tolkienovho života. Dúfame, že sme tým v Nitre založili novú tradíciu a zídeme sa tam takto znovu aj v nasledujúcich rokoch. Chceli sme ju vlastne založiť už v roku 2019, kedy sa konal nultý ročník podujatia vtedy ešte v OC Centro, no našu snahu prekázala pandémia. Obe

podujatia boli organizované ako súčasť projektov KEGA 009UKF-4/2022 Poetry as lingua franca – effective approaches to teaching poetry as a vehicle for personal growth within the context of international cross-cultural communication; a UGA Zobrazenie cností a nerestí vo fantasy literatúre.

Mgr. Martina Juričková, PhD.,
FF - Katedra anglistiky a amerikanistiky,
foto: archív autorky

UKF MÁ NOVÝCH PROFESOROV

Prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala 36 nových vysokoškolských profesorov, ktorým 23. marca 2023 odovzdala dekréty v Prezidentskom paláci. Boli medzi nimi aj štyria zamestnanci Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorí získali titul profesor: doc. Mgr. Miroslav Ballay, PhD., z Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF, v odbore kulturológia; doc. PhDr. Boris Michalík, PhD., z Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF, v odbore kulturológia; Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., z Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy

Spálová, PhD., z Fakulty masmediálnej komunikácie UCM v Trnave, v odbore masmediálne štúdiá, ktorá inauguračné konanie uskutočnila na UKF v Nitre.

Dňa 12. apríla 2023 odovzdala prezidentka Zuzana Čaputová vymenúvacie dekréty ďalším novým profesorom, medzi ktorými boli aj zamestnanec Katedry ekológie a environmentalistiky FPVal UKF doc. RNDr. Peter Mederly, PhD., ktorý získal titul profesor v odbore ochrana a využívanie krajiny, a doc. RNDr. Zita Izakovičová, PhD., riaditeľka Ústavu krajinej ekológie Slovenskej akadémie vied v Bratislave, ktorá uskutočnila inaugurač-

FŠŠ, v odbore cudzie jazyky a kultúry; a doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD., z Katedry pedagogickej a školskej psychológie PF, v odbore pedagogika. Okrem nich si dekrét prevzala aj doc. Mgr. Lucia

né konanie na UKF v Nitre. Titul získala v rovnakom odbore ako prof. Mederly.

Prezidentka v príhovoroch novým profesorom pripomenula, že spolu s prestížnym titulom prichádza aj zodpoved-

nosť. Vyjadrila presvedčenie, že v novej etape svojho pôsobenia budú ešte intenzívnejšie zdieľať svoje poznatky a skúsenosti. „Čakajú vás ďalšie príležitosti viesť dialóg so študentmi, otvárať im dvere k novým poznatkom, ale aj k schopnosti získavať ich samostatne, k návyku bádať a pracovať na rozširovaní svojho poznania. Máte šancu viesť mladých ľudí k tvorivosti a k rozvíjaniu kritického myslenia,“ adresovala novým profesorom

s tým, že práve oni majú dôležitú úlohu pri formovaní vysokoškolského prostredia a pri zvyšovaní vzdelanostnej úrovne spoločnosti.

Spracovala: Ing. Gabriela Sarovová,
R – Oddelenie pre vedeckovýskumnú
činnosť, R – Kancelária rektora,
foto: www.prezident.sk

MEDZINÁRODNÝ UNIVERZITNÝ TÝŽDEŇ SOCIÁLNEJ PRÁCE

reprezentoval študent Ruskej federácie Valentin Khriakov a vedúci pracoviska UKF prof. PhDr. Michal Kozubík, PhD., ktorý vystúpil s témou Families, Chil-

Zástupcovia študentov a pedagogického tímu Katedry sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF sa od 17. do 21. apríla 2023 zúčastnili v nemeckom Emdene a v Českých Budějoviciach medzinárodného podujatia International University Week 2023. Každoročne ho organizuje európska sieť univerzitných pracovísk sociálnej práce Soc-Net98, ktorej súčasťou je i nitrianska katedra.

Tento rok boli usporiadateľmi 3 európske univerzity: University of Applied Sciences Emden/Leer, Jihočeská univerzita v Českých Budějoviciach a University of Applied Sciences Upper Austria (Linz). Študenti mali možnosť zúčastniť sa interaktívnych workshopov, v ktorých pedagógovia prezentovali skúsenosti z rôznych oblastí sociálnej práce.

Podujatie malo okrem vzdelávania aj iný rozmer – študenti z rôznych krajín Európy mali možnosť bližšie spoznať kultúru iných krajín a nadviazať priateľské vzťahy. V Českých Budějoviciach sa

podujatia zúčastnili študentky Ingrid Huranová, Ema Ivanová a Soňa Kovárová. S prednáškou Social Work with Biological Families of Children Placed in Institutional Care vystúpila zástupkyňa vedúceho katedry PhDr. Katarína Minarovičová, PhD. V Nemecku katedru

dren and Youths in Segregated Environment: Marginalized Communities in the Slovak Republic.

PhDr. Katarína Minarovičová, PhD.,
prof. PhDr. Michal Kozubík, PhD.,
FSVaZ – Katedra sociálnej práce
a sociálnych vied, foto: K. M.

HRAČKA PRE DIEŤA 2023

Katedra sociálnej práce a sociálnych vied Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre 9. mája 2023 v rámci Nitrianskych univerzitných dní 2023 zorganizovala ďalší ročník charitatívneho podujatia

Hračka pre dieťa. Garantkou tohto dlhoročného podujatia je prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD., ktorá viackrát do roka daruje oblečenie, hračky, knihy, spoločenské hry, rozprávkové CD a DVD a školské potreby rodinám, ktoré na ne nemajú

dostatok prostriedkov. „V dnešnej dobe na Slovensku aj pre viaceré krízy spadá čoraz viac ľudí k hranici chudoby, potrebujú pomocnú ruku, nielen čo sa týka využitia sociálnych služieb, ale aj materiálnu pomoc,“ povedala prof. Mojtovej, ktorá tentokrát venovala aj nábytok do detskej izby.

Dobrodinci, medzi ktorými bola verejnosť, študenti odboru sociálna práca a zamestnanci FSVaZ, priniesli zachovalé hračky, oblečenie, obuv, knihy a školské potreby pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Ďakujeme všetkým, ktorí sa do akcie zapojili. Získané dary sme odovzdali neziskovej organizácii Centrum Slniečko, ktorej riaditeľkou je Mgr. Mariana Kováčová, PhD., a odtiaľ boli distribuované rodinám, ktoré ich s vďakou a radosťou prijali.

Doc. PhDr. Elena Gažíková, PhD.,
FSVaZ – Katedra sociálnej práce
a sociálnych vied,
foto: archív prof. PhDr. Martiny
Mojtovej, PhD., FSVaZ – Katedra
sociálnej práce a sociálnych vied

ZASADALA VEDECKÁ RADA UKF

Správa o výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti UKF v Nitre za rok 2022 dokumentuje pozitívny vývoj v počte medzinárodných projektov – výskumných a kultúrno-edukačných, ako aj finančnej dotácie na uvedené projekty.

Zasadnutie Vedeckej rady UKF v Nitre sa konalo 27. apríla 2023. Rokovanie viedol predseda VR a rektor univerzity prof. RNDr. Libor Vozár, CSc. V rámci programu zasadnutia si prítomní vypočuli Správu o vzdelávacej činnosti na UKF v Nitre za akademický rok 2021/2022, Správu o výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti UKF v Nitre za rok 2022, oboznámili sa s obsahom materiálu Najvýznamnejšie výskumné tímy UKF v Nitre, ďalej bolo v programe schvaľovanie návrhu na člena Komisie pre spoločenské vedy a zdravotníctvo Rady pre vnútorné hodnotenie kvality vysokoškolského vzdelávania UKF v Nitre a schvaľovanie kritérií FPVaI UKF v Nitre na vyhodnotenie splnenia podmienok na získanie titulu docent a na získanie titulu profesor v odbore ochrana a využívanie krajiny.

KLÚČOVÉ ÚDAJE A ŠTATISTICKÉ DÁTA

Správu o vzdelávacej činnosti na UKF v Nitre za akademický rok 2021/2022 prezentovala prorektorka pre vzdelávanie prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. Správa obsahuje kľúčové údaje a štatistické dáta o vzdelávacom procese a predstavuje pravidelný monitoring Vnútorného systému kvality vzdelávania UKF. Súčasťou správy sú prílohy Prehľad akreditovaných študijných programov UKF a Monitoring ukazovateľov vnútorného systému kvality UKF v akademickom roku 2021/2022. V úvode prorektorka informovala o politikách na zabezpečenie kvality vzdelávania a prezentovala údaje a informácie z monitorovania ukazovateľov vnútorného systému kvality v oblasti vstupu do vzdelávania (údaje o študijných programoch, ich schvaľovaní a monitoringu, prijímacom konaní a výbere uchádzačov), ukazovateľov vnútorného systému kvality v oblasti prijímacieho konania, priebehu a ukončenia štúdia (ide o ukazovatele ako počty študentov, študijné výsledky, štátne skúšky a absolventi), ukazovatele vnútorného systému

kvality v oblasti učenia sa, vyučovanie a hodnotenie orientované na študenta. Prezentované boli údaje o personálnom zabezpečení vzdelávania, uskutočnení pedagogickej a odbornej praxe, spätnej väzbe a oceňovaní študentov, podpore mobility študentov, hodnotení vzdelávania študentmi a zverejňovaní informácií. Súčasťou prezentácie boli aj informácie o poskytovaní ďalšieho vzdelávania na UKF v Nitre.

POČTY CITÁCIÍ VO WOS A SCOPUS RASTÚ

Správu o výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti UKF v Nitre za rok 2022 uviedla prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD. V prezentácii oboznámila prítomných s najvýznamnejšími výsledkami dosiahnutými v hodnotenom ob-

lekej činnosti. Ďalej poskytuje prehľad o vedeckých a odborných podujatiach, najvýznamnejších oceneniach zamestnancov a študentov, uskutočnených habilitačných konaniach a inauguračných konaniach na UKF. V prílohe správy sú v podobe grafov uvedené výsledky Periodického hodnotenia výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti (VER 2022) v jednotlivých oblastiach výskumu a tiež porovnanie v rámci fakúlt SR. Správa obsahuje i monitoring vybraných ukazovateľov rodovej rovnosti.

Predseda VR prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., uviedol materiál s názvom Najvýznamnejšie výskumné tímy UKF v Nitre, ktorý predstavuje identifikáciu najvýznamnejších výskumných tímov podľa fakúlt s medzinárodnou akceptovanými výsledkami. Uvedený propagačný materiál obsahuje základné údaje o personálnom zložení výskumných tímov, anotácii výskumu, najvýznamnejších publikáciách a medzinárodnej spolupráci. Dokument bol zverejnený v slovenskom i anglickom jazyku na webe UKF a bol vydaný tiež v podobe brožúry. Vedecká rada UKF v Nitre prerokovala a vzala na vedomie bez pripomienok obe prezentované správy aj prezentovaný materiál Najvýznamnejšie výskumné tímy UKF v Nitre.

V ďalšej časti rokovania predseda VR predložil na schválenie návrh prof. Mgr. Kataríny Fichnovej, PhD., na člena Komisie pre spoločenské vedy a zdravotníctvo Rady pre vnútorné hodnotenie kvality

dobí hlavne v oblasti projektovej a publikačnej činnosti. Poukázala na pozitívny vývoj počtu medzinárodných projektov – výskumných a kultúrno-edukačných, ako aj finančnej dotácie na uvedené projekty. Rastúci trend bol zaznamenaný aj v počte citácií evidovaných vo WOS a Scopus. Správa a jej prílohy dokumentujú výstupy a výkony zamestnancov a doktorandov UKF v sledovanom roku, ako aj vývoj ukazovateľov za desaťročné obdobie v prioritných oblastiach výskumu v projektovej, publikačnej a ume-

vysokoškolského vzdelávania na UKF a úpravu Kritérií FPVaI na vyhodnotenie splnenia podmienok na získanie titulu docent a na získanie titulu profesor v odbore ochrana a využívanie krajiny po predchádzajúcom schválení Vedeckou radou FPVaI, ktoré následne VR UKF schválila.

Ing. Gabriela Sarovová, R – Oddelenie
pre vedeckovýskumnú činnosť,
foto: Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií

NUD 2023: VEDOMOSTI, ZÁBAVA, HUDBA AJ ŠPORT

Oblúbené vedecko-odborné, kultúrne a športové podujatia, organizované UKF v Nitre, Mestom Nitra, Nitrianskym samosprávnym krajom a partnermi, sa konali od 18. apríla do 9. mája 2023. Počas 21. ročníka Nitrianskych univerzitných dní si záujemcovia z radov študentov i verejnosti mohli vybrať z desiatok podujatí, medzi ktorými nechýbali každoročné „stálice“, ale aj úplné novinky.

Program 18. apríla otvorila diskusia Univerzitná infraštruktúra, ktorá bola vzdelávacou aktivitou projektu Na ceste k participatívnej univerzite. Nasledujúce tri týždne priniesli rôzne ďalšie podujatia zamerané na šport, kreativitu, získavanie vedomostí i zábavu. Pondelky napríklad pritiahli milovníkov filmov do Jarného kina, umelecky nadaní študenti sa mohli zviditeľniť v medzinárodnej súťaži Gaudete musici!, nechýbali tradične oblúbené podujatia Dni hispánskej kultúry, súťaž v malom futbale, kvíz pri ohníku (kvôli nepriaznivému počasiu virtuálnom) či výstup na Zobor (pre upršané počasie preložený o deň neskôr). Prospešné informácie mohli účastníci získať v podujatiach zameraných na zdravie i vzdelávanie. Tradičný ŠPUK-FEST na Svätoplukovom námestí oživil mesto jedinečnou atmosférou živšej hudby a zábavy.

R – Kancelária rektora,
foto: Lubo Balko

ČO CHÝBA ŠTUDENTOM ?

Na našej univerzite chýbajú najmä oddychové miestnosti v budovách fakúlt, kde by sa dal tráviť voľný čas medzi prednáškami, seminármi a cvičeniami. Zhodla sa na tom väčšina študentov.

Prvým podujatím Nitrianskych univerzitných dní UKF 2023 bolo stretnutie Univerzitná infraštruktúra v rámci projektu Na ceste k participatívnej univerzite. Projekt realizuje Študentský parlament UKF v Nitre v spolupráci s Nitrianskou krajskou radou mládeže v rámci európskeho programu Erasmus+, Kľúčová akcia 1 – Aktivity participácie mládeže.

Podujatie, ktoré moderoval Mgr. Štefan Mikla, člen Študentského parlamentu (ŠP) UKF, a ktoré organizačne pripravila a zabezpečila Mgr. Lucia Spodniaková, predsedníčka Študentského parlamentu UKF, bolo orientované na študentov našej univerzity, ich názory a postrehy na štúdium a život na nej. Cieľom bolo dozvedieť sa, čo im v našej škole chýba, čo by chceli zaviesť, zlepšiť, zdokonaľiť. V Študentskom centre UKF, kde sa akcia konala, sa vystriedalo zhruba 40 študentov zo všetkých fakúlt UKF. Ich účasť bola dôkazom toho, že im záleží na tom, kde a ako na svojej univerzite trávia voľný čas. Chcú sa v prostredí svojej školy a v komunite svojich spolužiakov cítiť príjemne a komfortne, preto sa s organizátormi podujatia podelili o svoje názory, návrhy a nápady.

Ako nás informovala Lucia Spodniaková, dobrovoľný dotazník s otázkami orientovanými na infraštruktúru univerzity, vyplnilo 36 študentov. Odpovedali na otázky, ako napr. kde v areáloch fakúlt UKF alebo mimo nich trávia svoj voľný čas medzi vyučovaním, či sú spokojní s priestormi budov a exteriérov internátov UKF a podobne. V prvej časti stretnutia organizátori vyhodnotili dotazníky a diskutovali o nich so študentmi. V druhej časti sa rozprávali s pozvanými hosťami stretnutia, ktorými boli prodekanka pre rozvoj, celoživotné vzdelávanie a medzinárodné vzťahy PF UKF doc. PhDr. Adriana Récka, PhD., prodekanka pre vonkajšie vzťahy a rozvoj FSVaZ UKF PhDr. Miroslava Čerešníková, PhD., prodekanka pre medzinárodné vzťahy a rozvoj FF UKF PhDr. Daša Nováčiková, PhD., prodekan pre vonkajšie vzťahy a rozvoj FPVaZ UKF doc. Mgr.

Martin Drlík, PhD., a riaditeľ Študentských domovov UKF Mgr. Peter Hrobár.

„Pozvaní zástupcovia akademickej obce sa študentom predstavili, povedali niečo o sebe, o svojom štúdiu, pedago-

niaková. „Niektorým študentom, napr. z Pedagogickej fakulty, chýbajú vešiaky v miestnostiach, kde prebieha výučba, a tiež podľa nich absentujú orientačné tabule v exteriéri aj v objektoch školy, kde by okrem slovenských popisov boli aj anglické – hlavne pre zahraničných študentov. Takisto by mnohí študenti univerzity uvítali kaviarničku v hlavnej budove školy.“

Prospešnou novinkou, ktorú by na základe požiadaviek študentov rado zaviedlo vedenie Filozofickej fakulty, by mali byť napr. digitálne boxy, ktoré sa dajú prepojiť s mobilnými telefónmi a uľahčujú orientáciu v konkrétnej budove univerzity. Podľa študentov by bolo dobré, keby mala takéto boxy každá fakulta UKF vo všetkých objektoch, kde

gickom pôsobení, aj o tom, čo je náplňou ich práce. Prezradili i svoje predstavy o tom, ako podľa nich vyzerá moderná univerzita. Pani prodekanka Dr. Miroslava Čerešníková si pod modernou univerzitou predstavila napr. participatívnu komunitu,“ povedal Štefan Mikla.

„Výsledkom nášho dotazníkového prieskumu aj spoločných diskusií bolo napokon zistenie, že na našej univerzite chýbajú najmä oddychové miestnosti v budovách fakúlt, kde by sa dal tráviť voľný čas medzi prednáškami, seminármi a cvičeniami. Na tomto sa zhodla drvivá väčšina študentov našej školy,“ skonštatovala po stretnutí Lucia Spod-

nieková. Realizácia takýchto finančne náročnejších vecí by sa financovala cez projekty.

„Stretnutie hodnotíme ako veľmi prínosné a podnetné. Dozvedeli sme sa, čo študentom chýba. Bolo by výborné, keby ich nápady a návrhy nezostali len v teoretickej rovine,“ vyjadrili nádej organizátori podujatia Lucia Spodniaková a Štefan Mikla zo ŠP UKF.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Mgr. Lucia Spodniaková,
predsedníčka ŠP UKF

MESTO ŽILO ŠPUKFESTOM

Predsedačka ŠP UKF Mgr. Lucia Spodniaková poďakovala vedeniu UKF a mesta Nitra, že podporujú takéto akcie. Osobitne pozdravila vysokoškolákov – podľa nej je ŠPUKFEST pre nich miestom zážitkov, na ktoré budú môcť spomínať aj po vysokej škole. Dobrú zábavu poprial ľuďom i primátor Nitry Marek Hattas.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: Lubo Balko

Svätoplukovo námestie 25. apríla 2023 patrilo tradičnej obľúbenej akcii Nitrianskych univerzitných dní – ŠPUKFESTu. Pripravili ho Mgr. Miroslav Tvrdek, PhD., zo Študentského centra UKF a Mgr. Lucia Spodniaková, Bc. Radoslav Kostun a Bc. Marek Vojtko zo Študentského parlamentu (ŠP) UKF. Moderátorom bol Patrik Porubský, tretiak bakalárskeho stupňa štúdia žurnalistiky na UKF. O výbornú atmosféru a dobrú náladu sa postarali autorské pesničky skupiny Virvar, Oliver Heat a Spirit, raper GLEB a hudobné duo Malalata s balkánskymi hitmi.

„Podujatie bolo orientované multižánrovo, aby sme prilákali nielen študentov stredných škôl či univerzít, ale aj širšiu verejnosť rôzneho veku,“ povedal Marek Vojtko z Kremnice, študent odboru hudba a zvukový dizajn na PF UKF. Spolu s bratom Matúšom tvoria gro kapely Virvar, ktorá vystupuje na mnohých podujatiach organizovaných UKF a ŠP UKF.

Na ŠPUKFESTe sa návštevníkom prihovoril rektor UKF prof. Libor Vozár. Bol rád, že na akcii vidí všetky generácie.

Poznamenal, že v časoch jeho štúdií sa podobné podujatia nazývali majáles a na záver všetkým poprial dobrú zábavu.

POZVANÉ PREDNÁŠKY PROF. JÚLIUSA FUJAKA

Prof. PhDr. Július Fujak, PhD., z Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF UKF v apríli 2023 absolvoval pozvané prednášky na významných akademických inštitúciách v zahraničí. Tému Semiotika zvukových sôch v site-specific intermediálnej hudbe predniesol na Katedre skladby HTF Akademie múzických umění v Prahe (ČR) v rámci vedeckého seminára Dějiny a analýza novodobých akustických umění (garant prof. MgA. Mgr. Michal Rataj, PhD.). V Hudobnom informačnom stredisku (HIS) ČR v Prahe prezentoval svoj výskum tzv. akuzmatickej hudby, ako aj vlastnú hudobnú tvorbu v rámci cyklu Hudební 3 (garant riaditeľ HIS Petr Bakla). Obidve podujatia sa konali v rámci riešenia grantovej úlohy KEGA 041UKF-4/2022 Príprava učebných textov nosných predmetov študijného programu kulturológia.

Prednáška Hľadanie hudobných alternatív na Slovensku pred rokom 1989 a po ňom sa konala na pôde Slovenského lektorátu Humanistickej fakulty Sliezskej univerzity v Katoviciach (Poľsko) v rámci cyklu Dwa języki – jedno znaczenie/Dwa języki – jeden význam (garant Mgr. Peter Milčák, PhD.). Prednáška bola zameraná na prezentáciu Fujakovho dlhoročného výskumu alternatívnej nezávislej hudobnej kultúry u nás v diapazóne rôznych žánrov a štýlov v kontexte diskurzívnych praktík socialistického a neskorého kapitalistického zriadenia.

Online formou sa 25. mája 2023 pre Slavistický inštitút Univerzity v Kolíne

n. Rýnom realizovala pozvaná prednáška prof. Fujaka Slovak Independent Musical Culture (Selected Original Alternatives Before and After 1989) v rámci cyklu pripomínajúceho 30. výročie vzniku Slovenskej republiky (odborný garant Dr. Samuel Koruniak, PhD.). Vo večerných hodinách

FF – Ústav manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie, foto: prof. MgA. Mgr. Michal Rataj, PhD., ČR – Akademie múzických umění v Prahe

UDALOSTI

USTANOVUJÚCE ZASADNUTIE NOVEJ SPRÁVNEJ RADY

V apríli 2023 sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie Správnej rady UKF. Má sedem členov, troch z nich vymenoval minister školstva, vedy, výskumu a športu a troch členov zvolil Akademický senát UKF. Na ustanovujúcom zasadnutí prebehla voľba predsedu, ktorým sa stal doc. MVDr. Ivan Holko, PhD., a podpredsedu, kde bola tajným hlasovaním zvolená Mgr. Dana Peškovičová, PhD. Za siedmeho

člena zvolili členovia Správnej rady JUDr. Pavla Hrušovského, dlhoročného predsedu a člena Správnej rady UKF. Správna rada prerokovala a schválila metodiku a rozpis dotácie zo štátneho rozpočtu organizačným súčastiam a počet UKF na rok 2023, ktoré na rokovanie predložil rektor UKF prof. RNDr. Libor Vozár, CSc. Správna rada ďalej schválila PhDr. Jozefinu Mesárošovou, PhD., predsed-

níčku Akademického senátu FSVaZ UKF, za členku výberovej komisie pre výberové konanie na funkciu dekana fakulty.

Správna rada UKF v Nitre uplatňuje a presadzuje verejný záujem v činnosti univerzity, najmä v súvislosti s využívaním jej majetku a finančných prostriedkov poskytnutých univerzite štátom. Jej členmi sú doc. MVDr. Ivan Holko, PhD., (predseda), Mgr. Dana Peškovičová, PhD., (podpredsedníčka), Ing. Jaroslav Dóczy, PhD., JUDr. Pavol Hrušovský, MUDr. Kamil Koleják, PhD., MSc., doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc., a doc. PaedDr. Miroslav Tvrdoň, PhD.

TVORIVÉ PREKLADATEĽSKÉ REFLEXIE

Podujatie je dlhoročne obľúbené u vyučujúcich i študentov. Tento rok opäť splnilo účel a naplno využilo svoj potenciál vzdelávať a motivovať nadšencov translatológie.

Katedra translatológie FF UKF v Nitre organizovala tradičné podujatie Tvorivé prekladateľské reflexie. Tento rok sa Reflexie konali 3. mája 2023 a mali podnázov Prekladateľské zručnosti v novej ére. Išlo o 12. ročník, jeho organizátori doc. Mgr. Emília Perez, PhD., doc. PhDr. Andrej Zahorák, PhD., a Mgr. Eva Verebová zamenili obvyklé priestory Akropoly za zasadačku dekanátu FF UKF.

POVZBUDENIE OD ABSOLVENTKY

Podujatie otvorili príhovory dekana FF UKF prof. PhDr. Martina Hetényiho, PhD., vedúcej KTR doc. Mgr. Emílie Perez, PhD., a doc. PhDr. Andreja Zahoráka, PhD., v ktorých vyzdvihli dlhoročnú tradíciu a úspech podujatia. Vzhľadom na pestrosť programu si v ňom našli to svoje študijne mladší i starší. Aj tentokrát katedru navštívili vzácní hostia. Keďže úradný preklad a tlmočenie patria medzi veľmi lákavé oblasti s množstvom špecifik a prísnych zásad, ktoré sa vo výučbe občasne dopodrobna nepreberajú, pozornosť divákov si získala Mgr. Lizaveta Madej, PhD., so svojou prednáškou o mimoriadne náročnej práci úradnej prekladateľky. Napriek všetkým prekážkam nezostal v miestnosti ani jediný, aspoň trochu nenamotivovaný poslucháč.

Katedra translatológie je hrdá na svoje šikovné študentstvo, a preto sa vždy teší, keď príde niekto z najčerstvejších absolventov porozprávať o svojich súčasných aktivitách. Mládež tak dostáva dávku povzbudení do obľúbeného sveta po škole, ktorý je pre všetkých viac či menej za rohom. Takmer po roku od skončenia štúdia sa na pôdu KTR vrátila Mgr. Bibiána Lieskovanová, aby študentom priblížila svoj život prekladateľky na voľnej nohe, do ktorého neváhala vykročiť hneď po magisterských štúdiách. V diskusii s bývalou spolužiačkou doktorandkou Evou Verebovou prezradila mnohé praktické rady.

KURIOZITY AJ PRÍKLADY Z PRAXE

Nielen priaznivcov umeleckého prekladu potešil Mgr. Michal Hvorecký z Goetheho inštitútu, ktorý prostredníctvom diskusie s Andrejom Zahorákom a zaujímavej prednášky o svojich skúsenostiach s nemeckými prekladmi diel od W. G. Sebald a J. Hermannovej divákovi dokázal, aká zložitá ale zároveň fascinujúca môže byť práca s textom.

V programe nechýbala sekcia venovaná audiovizuálnemu prekladu - profesionálka z odboru PhDr. Mirka Brezovská v diskusii s Emiliou Perez referovala o historickom i súčasnom vývoji profesie,

priblížila jej čaro a pobavila kuriozitami, resp. príkladmi z vlastnej praxe. Nakoniec poskytla cenné odporúčania pre všetkých, ktorí by sa chceli v budúcnosti profesionálne venovať dabingu či titulovaniu. Síce KTR umožňuje vyskúšať si audiovizuálny preklad v rámci študijného plánu aj odbornej praxe, prínos možnosti nahliadnuť do zákulisia akejkolvek oblasti je bezpochyby neoceniteľný.

Tohtoročné Tvorivé prekladateľské reflexie uzavreli ďalšiu kapitolu obľúbeného podujatia, na ktoré chodia s radosťou vyučujúci i študenti. Veríme, že

splnilo účel, naplno využilo svoj potenciál vzdelávať a motivovať nadšencov translatológie, a dúfame, že sa s rovnakým entuziazmom stretneme aj o rok.

Podujatie je výstupom projektu KEGA 038UKF-4/2022 Precedentnosť ako nástroj v testovaní a zdokonaľovaní interkultúrnej kompetencie študentov prekladateľstva a projektu VEGA 2/0092/23 Preklad a prekladanie v dejinách a súčasnosti slovenského kultúrneho priestoru. Premeny podob, statusu a funkcií: texty, osobnosti, inštitúcie.

Mgr. Eva Verebová,
FF - Katedra translatológie,
foto: Mgr. Mária Koscelníková, PhD.

RÁD FÉNIXA PROFESORovi JÁNOVI ZOZUĽAKOVI

Dňa 11. mája 2023 sa v priestoroch Veľvyslanectva Helénskej (Gréckej) republiky v Bratislave konala mimoriadna udalosť. Počas slávnostnej ceremónie veľvyslanec Athanasios

Ioannou odovzdal vysoké štátne vyznamenanie Grand Commander of Order of the Phoenix, ktoré udelila prezidentka Helénskej republiky Katerina Sakellaropoulou prof. ThDr. Jánovi Zozuľakovi, PhD.,

z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a doc. Mgr. Jane Gruskovej, PhD., z Univerzity Komenského v Bratislave. Vyznamenanie dostali za ich mimoriadne a významné zásluhy za šírenie gréckeho jazyka a rozvoja v oblasti gréckej kultúry. Je zároveň aj ocenením širokých aktivít prof. Zozuľaka na FF UKF v Nitre, pričom zaväzuje k hľadaniu možností pre nové formy budúcej slovensko-gréckej spolupráce.

Rád Fénixa bol založený v roku 1926 a je udeľovaný gréckym občanom a cudzím štátnym príslušníkom za mimoriadne úspechy vo verejnom živote a posilňovanie medzinárodného postavenia Grécka. Medzi nositeľmi Rádu sa nachádza viacero významných osobností verejného, vedeckého i umeleckého života.

Prof. PhDr. Peter Ivanič, PhD.,
FF – Ústav pre výskum kultúrneho
dedičstva Konštantína a Metoda,
foto: autor

PROJEKT

HORIZON PLUS CHANGE

V Technologickom centre v Prahe sa 12. – 14. júna 2023 pod vedením koordinátora Ústavu výzkumu globálnej zmeny AV ČR (CzechGlobe) uskutočnilo úvodné stretnutie konzorcia projektu PLUS Change: Planning Land Use Strategies: Meeting biodiversity, climate and social objectives in a Changing world (PLUS Change: Plánovanie stratégií využívania pôdy: plnenie cieľov v oblasti

biodiverzity, klímy a sociálnych cieľov v meniacom sa svete). Rôznorodé zloženie konzorcia umožňuje pokryť širokú škálu výskumných a praktických otázok spojených s biodiverzitou, klímou a spoločenskými cieľmi. Počas úvodného stretnutia boli prednesené prezentácie a prebehli diskusie medzi partnermi projektu, pracovnými tímami a zástupcami prípadových štúdií z rôznych regiónov

Európy. Hlavnou úlohou bolo nastaviť práce tak, aby bolo reálne splniť plánované ciele a úlohy projektu. Počas prvého večera koordinátor projektu (CzechGlobe) usporiadal neformálnu recepciu v centre Prahy, ktorej sa zúčastnili zástupcovia českých vedeckých inštitúcií a štátnej správy, ako aj zástupcovia veľvyslanectiev krajín zastúpených v projekte.

Katedra ekológie a environmentalistiky FPVal UKF v Nitre v projekte PLUS Change vedie jednu čiastkovú úlohu a je priamo zapojená do viacerých pracovných balíkov. Koordinátormi sú prof. Peter Mederly a Dr. Simon Vaňo, ktorí sa úvodného stretnutia zúčastnili. V úlohe čiastkového partnera pri riešení prípadovej štúdie je do projektu zapojené aj Mesto Nitra v zastúpení útvaru hlavného architekta mesta. Spolupráca s Mestom Nitra bola nadviazaná ešte pred úvodným projektovým stretnutím. Veríme, že tento významný projekt a rozsiahla medzinárodná spolupráca prinesú úžitky nielen pre vedu a prax, ale aj pre spoločnosť a prispejú k zlepšeniu vedeckých kapacít pracoviska UKF.

MSc. Simon Vaňo, PhD.,
prof. RNDr. Peter Mederly, PhD.,
FPVal – Katedra ekológie
a environmentalistiky,
foto: Vendula Kubušová (CzechGlobe)

REKTOR VYMENOVAL NOVÉHO DEKANA FSVaZ

Vymenovaniu nového dekana fakulty predchádzalo verejné vypočutie uchádzačov na túto funkciu. Svoje tézy a návrhy rozvoja fakulty a vízie do budúcnosti predstavili dvaja kandidáti.

berovej komisie boli prof. PhDr. Ľubica Libová, PhD. MBA (zvolená AS UKF); doc. PhDr. Elena Gažiková, PhD., PaedDr. Mgr. Erika Jurišová, PhD., študentka Viktória Machalíková (zvolené AS FSVaZ); PaedDr. Martina Romanová, PhD., Mgr. Miloš Candrák, PhD., (menovaný rektorom UKF); a PhDr. Jozefína Mesárošová, PhD., (menovaná Správnou radou UKF).

Svoje tézy a návrhy rozvoja fakulty a vízie na najbližšie obdobie prítomným predstavili dvaja kandidáti, ktorí sa prihlásili do výberového konania – doc. PhDr. Rastislav Rosinský, PhD., úradujúci dekan fakulty, a prof. PhDr. Tomáš Sollár, PhD., v tom čase prodekan pre vedecko-výskumnú činnosť FSVaZ. Záver verejného vypočutia patril početným otázkam od členov výberovej komisie pre výberové konanie na obsadenie funkcie dekana FSVaZ, aj z radov členov akademickej obce UKF, na ktoré vyčerpávajúco odpovedali obaja kandidáti. Týkali sa odbornej problematiky, ale aj ich osobných motívácií ku kandidatúre na post dekana fakulty.

Nasledovalo neverejné zasadnutie výberovej komisie, ktorá na funkciu dekana FSVaZ UKF na najbližšie štyri roky napokon zvolila prof. PhDr. Tomáša Sollára, PhD. Ten vo svojej prezentácii počas výberového konania priblížil východiská koncepcie rozvoja fakulty, ktoré definuje aj vysokoškolská legislatíva, a tri oblasti - vzdelávanie, vedu a výskum a udržateľný rozvoj a verejný záujem. Za strategický cieľ UKF aj fakulty považuje budovanie atraktívnej vzdelávacej inštitúcie spĺňajúcej kritériá kvality vzdelávania a zároveň vedecky kvalitnej inštitúcie na medzinárodne akceptovanej úrovni.

Na základe rozhodnutia výberovej komisie pre výberové konanie na obsadenie funkcie dekana Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva (FSVaZ) UKF v Nitre rektor univerzity prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., vymenoval na tento post prof. PhDr. Tomáša Sollára, PhD. Menovací dekrét mu odovzdal 22. mája a zároveň mu poprial veľa úspechov. V tejto funkcii prof. Sollár vystriedal dovtedajšieho dekana FSVaZ doc. PhDr. Rastislava Rosinského, PhD.

Pre prof. Tomáša Sollára sa od 1. júna 2023 začalo prvé volebné obdobie na poste dekana FSVaZ. Počas posledných 10 rokov pracoval vo funkcii zástupcu riaditeľa Ústavu aplikovanej psychológie, neskôr bol jeho riaditeľom, potom vedúcim Katedry psychologických vied FSVaZ UKF a posledných

8 rokov pôsobil ako prodekan pre vedecko-výskumnú činnosť FSVaZ.

Vymenovaniu nového dekana FSVaZ predchádzalo verejné vypočutie uchádzačov na obsadenie tejto funkcie, ktoré sa konalo 15. mája 2023 v priestoroch FSVaZ. Verejné vypočutie bolo súčasťou výberového konania na tento post, ktoré UKF v Nitre vyhlásila 12. decembra 2022 v súlade s § 22 ods. 3 zák. č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zástupcov vedenia UKF, fakulty, akademickej obce, členov výberovej komisie pre výberové konanie na obsadenie miesta dekana FSVaZ, hostí i samotných uchádzačov privítala PhDr. Jozefína Mesárošová, PhD., predsedníčka Akademického senátu FSVaZ UKF. Členmi vý-

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko

KATEDRA GEOGRAFIE MÁ NOVÉHO DOCENTA

Docent Štubňa obhájil habilitačnú prácu na tému Gemologické materiály Slovenska a predniesol habilitačnú prednášku na tému Gemológia hrubokryštalických odrôd kremeňa.

Na slávnostnom verejnom zasadnutí Vedeckej rady Univerzity Komenského v Bratislave si 18. mája 2023 prevzal docentský dekrét PaedDr. Ján Štubňa, PhD., zamestnanec Gemologického laboratória na Katedre geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja FPVal UKF v Nitre. Stalo sa tak na základe úspešnej obhajoby habilitačnej práce a prednesenia habilitačnej prednášky z odboru geológia (Vedy o Zemi). Doc. PaedDr. Ján Štubňa, PhD., obhájil habilitačnú prácu na tému Gemologické materiály Slovenska a predniesol habilitačnú prednášku na tému Gemológia hrubokryštalických odrôd kremeňa.

Doc. PaedDr. Ján Štubňa PhD., je absolventom učiteľstva všeobecno-vzdelávacích predmetov, špecializácia environmentalistika – biológia (Mgr.) na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (2006), kde v roku 2010 realizoval tiež rigorózne konanie (PaedDr.) v odbo-

re učiteľstvo akademických predmetov, špecializácia didaktika geológie, a v tom istom roku završil doktorandské štúdium obhajobou dizertačnej práce (PhD.) v odbore didaktiky v študijnom programe didaktika geológie. Okrem toho úspešne absolvoval štúdium na Gemological Institute of America (A.J.P.).

Vo vedecko-výskumnej činnosti sa zameriava na viacero oblastí. Jednou z nich je vyhľadávanie a overovanie nových gemologických materiálov (drahých kameňov) na Slovensku a v zahraničí (napr. Austrália, Vietnam, Tanzánia, Mongolsko, Arménsko, Namíbia). Bol súčasťou medzinárodného tímu, ktorý charakterizoval pseudomalachit a frankamenit ako nový drahý kameň.

Ďalšou oblasťou jeho vedecko-výskumnej práce je identifikácia gemologických materiálov (drahé kamene a kovy) ako súčasť šperkov ale aj historických

a archeologických artefaktov. Podieľal sa na výskume granátových šperkov Ulriky von Levetzow, zlatého kalicha grófký Františky Andrássyovej a v súčasnosti participuje na výskume šperkov v zbierkovom fonde Historického múzea SNM na Bratislavskom hrade.

Venuje sa tiež odborej didaktike zameranej na geovedy so zreteľom na didaktické hry a film.

Prof. PaedDr. PhDr. RNDr. Martin Boltižiar, PhD., FPVal - Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja,
foto: archív J. Š.

UDALOSTI

SLOVENSKÁ AKREDITAČNÁ AGENTÚRA NA UKF

Hodnotitelia sa počas piatich dní na našej alma mater stretli s vedením univerzity a vedeniami fakúlt, viedli rozhovory so 195 pedagógmi a zamestnancami a 143 študentmi.

Predstavitelia Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo navštívili v dňoch 22. – 28. júna 2023 našu univerzitu. Dvadsaťpäťčlennú pracovnú skupinu viedla prof. Ing. Mária Mareková, CSc., a posudzovala na mieste súlad vnútorného systému kvality UKF so štandardmi SAAVŠ. Pracovná skupina hodnotila okrem vnútorného systému aj súlad študijných programov a habilitačných a inauguračných konaní so štandardmi SAAVŠ. Hodnotitelia sa počas piatich dní na našej alma mater stretli s vedením univerzity a vedeniami fakúlt, viedli rozhovory so 195 pedagógmi a zamestnancami a 143 študentmi. Členovia pracovnej skupiny

položili množstvo otázok ku kvalite študentov a absolventov našim externým zainteresovaným stranám a zamestnávateľom a ďalším reprezentantom sektorov, pre ktoré pripravuje UKF absolventov.

Ku kvalite sa na UKF vyjadřilo 45 zástupcov rôznych subjektov z praxe. Členovia pracovnej skupiny si so záujmom prezreli okrem priestorov fakúlt aj priestory študentských domovov, Univerzitnej knižnice UKF, Študentského centra UKF a tiež priestory výcvikových pracovísk univerzitnej nemocnice a stanice rýchlej lekárskej pomoci. Oboznámili sa s informačnými systémami UKF a systémom zabezpečovania pedagogických a odborných praxí

a komunikácie s externými stranami. V závere návštevy pracovná skupina zhrnula kľúčové zistenia, ocenila výborné pracovné podmienky, ktoré jej univerzita na zhodnotenie vnútorného systému kvality vytvorila a prezentovala odporúčania, ktoré môže univerzita pri ďalšom zlepšovaní sa ešte implementovať.

Výjadrujeme poďakovanie všetkým zamestnancov, študentom a zamestnávateľom, ktorí sa s hodnotiteľmi UKF stretli a prezentovali dôsledne všetky súvislosti systému vzdelávania UKF, všetkým, ktorí prispeli akýmkoľvek spôsobom k procesu zosúladienia vnútorného systému kvality UKF so štandardmi a k vytvoreniu pozitívnej pracovnej atmosféry počas návštevy pracovnej skupiny na univerzite.

Ďakujeme pani predsedníčke, všetkým členom pracovnej skupiny a pracovníkom agentúry za ich prácu, korektný prístup a všetky inšpirácie pre ďalšie zlepšovanie nášho vnútorného systému kvality.

Prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD.,
R – prorektorka pre vzdelávanie

PREDNÁŠKA PROFESORKY BINETTI

V prednáške analyzovala preklad Kierkegaardových prác a uviedla na niekoľkých príkladoch náročnosť prekladu jeho posolstva, ako aj vzrušujúcu úlohu, ktorú má prekladateľ v rukách.

UKF už viac ako desať rokov úspešne spolupracuje s profesorkou Dr. Mariou José Binetti z University of Buenos Aires (UBA). Jedným z konkrétnych výstupov v rámci projektu Erasmus+ KA107 je prednáška tejto medzinárodne uznávanej filozofky na pôde našej školy.

Na podporu medzinárodnej spolupráce s UBA získala UKF Erasmus+ finančný grant (Výzva 2020) na základe medzinárodných vedeckých výstupov prof. Romana Králika (Filozofická fakulta) a je jedným z konkrétnych výsledkov zahraničnej služobnej cesty prorektorky pre medzinárodné vzťahy UKF doc. Marty Pavlíkovej v Argentíne. Pod záštitou prorektorky dňa 19. mája 2023 zorganizovala Katedra romanistiky a germanistiky FF UKF prednášku prof. Maríe José Binetti (UBA) s názvom Problémy a výzvy prekladu Kierkegaarda do španielčiny. Počas Erasmus+ mobility na UKF v máji 2023 sa prof. Binetti stala členkou redakčnej rady časopisu Filozofia.

Prednáška bola zameraná na zložitosť prekladu Kierkegaarda z dánčiny 19. storočia do španielčiny 21. storočia: dve rozličné kultúry (idiomatické, syntaktické a historické dôvody). Prof. Binetti v prednáške analyzovala preklad Kierkegaardových prác a uviedla na niekoľkých príkladoch náročnosť prekladu jeho posolstva, ako aj vzrušujúcu úlohu, ktorú má prekladateľ v rukách. Je to čitateľ, ktorý musí prevziať – v správnom kierkegaardovskom „okamihu“ - zodpovednosť za rozhodnutie o zmysle textu a napokon aj za samotného autora.

Medzinárodne uznávaná filozofka a prekladateľka diel Sorena Kierkegaarda zaujala pedagógov, ale aj študentov Katedry romanistiky a germanistiky FF, ako aj ďalších pedagógov na prednáške. Zo španielskeho jazyka ju tlmočil doc. Martin Štúr.

Argentínska vedkyňa sa dlhodobo aktívne zúčastňuje ako editorka, recenzentka a autorka na projekte Acta Kierkegaardiana, ktorý bol založený v spolupráci s Kierkegaard Circle (University of Toronto) Dr.h.c. profesorom Abrahimom Khanom a riaditeľom Stredoeurópskeho výskumného ústavu Sorena Kierkegaarda profesorom Romanom Králikom. Dlhoročná medzinárodná spolupráca je realizovaná prostredníctvom prednáškovej činnosti, ale najmä v rámci medzinárodne akceptovanej a uznávanej publikačnej činnosti (databáza Scopus a WOS).

Doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD.,
R – prorektorka pre
medzinárodné vzťahy,
foto: archív
doc. PhDr. M. Pavlíkovej, PhD.

ABSOLVENTI U3V PRI UKF MALI SLÁVNOSTNÉ PROMÓCIE

Záujmové vzdelávanie na našej univerzite je určené pre seniorov vo veku od 50 rokov. V tomto ročníku U3V mal najmladší absolvent 54, najstarší úctyhodných 80 rokov.

Aula UKF v Nitre sa 28. júna 2023 zaplnila napohľad staršími študentmi a ich rodinnými príslušníkmi. Svoje slávnostné promócie tu totiž absolvovalo 65 frekventantov Univerzity tretieho veku (U3V) pri UKF, ktorí v akademickom roku 2022/2023 úspešne ukončili záujmové vzdelávanie na UKF v Nitre. Takisto ako ich mladší promovaní spolužiaci – študenti končiacich ročníkov bakalárskeho, magisterského či doktorandského stupňa – ani oni neskrývali radosť zo svojho úspechu, keď si s hrdosťou preberali osvedčenia absolventov U3V. S rovnakým nadšením, zánietením a zodpovednosťou pristupovali aj k svojmu vzdelávaniu na UKF.

VÝBER Z ÔSMICH VZDELÁVACÍCH PROGRAMOV

Seniori v rámci U3V ukončili vzdelávanie v jednoročných vzdelávacích programoch Dejiny 20. storočia - ľudia, osudy, príbehy, v dvojročných vzdelávacích programoch Anglický jazyk pre začínajúcich a Anglický jazyk pre mierne pokročilých a v trojročných vzdelávacích programoch Digitálna fotografia a kame-

ra, Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba 2, Ľudové remeslá, Psychológia pre tretí vek a Celostný prístup k človeku. Na U3V UKF študujú seniori vo veku od 50 rokov - najmladší tohtoročný absolvent mal 54, najstarší 80 rokov.

Slávnostný promočný ceremoniál viedol RNDr. Ladislav Szekeres, PhD., prodekan pre vzdelávanie Fakulty stredoeurópskych štúdií UKE. Na slávnosti privítal doc. PhDr. Adrianu Récku, PhD., prodekanu pre rozvoj, celoživotné vzdelávanie a medzinárodné vzťahy PF UKF, Mgr. Patrika Petráša, PhD., prodekanu pre vzdelávanie FF UKF, doc. PhDr. Ľudmilu Nagyovú, CSc., tajomníčku U3V pri UKF, ďalej členov komisií pre záverečné skúšky a obhajoby záverečných prác – MUDr. Teodora Rosinského, CSc., doc. Miroslava Palárika, PhD., doc. PhDr. Viktora Gatiala, PhD., Mgr. Ivanu Horváthovú, PhD., a Mgr. Ján Šírku, PhD. RNDr. Ladislav Szekeres, PhD., osobitne privítal absolventov, ich príbuzných i ďalších hostí.

Vzápätí doc. PhDr. Adriana Récka, PhD., dala súhlas k tomu, aby po vykonaní slávnostného promočného slubu boli prítomným absolventom odovzdané osvedčenia o ukončení záujmového vzdelávania. Doc. PhDr. Ľudmila Nagyová, CSc., tajomníčka U3V, v mene všetkých promovovaných absolventov predniesla promočný slub. Na pódiu auly sa potom vystriedali absolventi spomínaných vzdelávacích programov, so slovíčkom „slubujem“ sa dotkli žezla a z rúk doc. PhDr. Adriany Réckej, PhD., si prevzali osvedčenia o absolvovaní U3V.

TRADÍCIA TRVÁ UŽ 30 ROKOV

Po odovzdaní osvedčení o ukončení záujmového vzdelávania sa prítomným prihovarila tajomníčka U3V pri UKF doc. PhDr. Ľudmila Nagyová, CSc. Pripomenula, že vzdelávanie tohto typu má na UKF už 30-ročnú tradíciu. U3V pri UKF je členom Asociácie univerzít tretieho veku na Slovensku a cez delegátov aj asociácie Európy a sveta.

„Štúdium na Univerzite tretieho veku je súčasťou zmysluplného využívania voľného času ľudí seniorského veku. Vy ste sa rozhodli pokračovať v doplnení svojich vedomostí a zručností, ktoré vyžaduje rýchly rozvoj a napredovanie našej spoločnosti. Vaše rozhodnutie bolo správne a môže byť vzorom aj pre mladšie generácie. V mnohých prípadoch môžete byť príkladom pre svoje deti, vnučky či vnukov,“ obrátila sa k absolventom doc. Nagyová.

„Potreba vzdelávania sa v seniorskom veku je koncepciou celoživotného vzdelania a je dávno známa a preferovaná nielen u nás, ale v celej Európe aj vo svete. Ako zabezpečiť odborných lektorov, kvalitnú

U3V

výučbu a priestory, to záleží od rektorátu príslušnej univerzity a v nemalej miere aj od ochoty pedagógov venovať svoj voľný čas vzdelávaniu seniorov. Preto patrí vďaka aj všetkým tým, ktorí sa podieľali na organizovaní a fungovaní našej U3V pri UKF,“ dodala doc. PhDr. Ľudmila Nagyová, CSc., a zároveň všetkým popriala mnoho invenencie, chuti a vytrvalosti v štúdiu, ale hlavne veľa zdravia, aby sa mohli stretávať a uskutočňovať to, čo si pedsavzali a aj to úspešne dosiahli.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií, foto: Lubo Balko

PLNIA SI SVOJE SNY

Vystavené práce boli dôkazom toho, že účastníci U3V pristupujú k univerzitnému vzdelávaniu so zodpovednosťou a nadšením. Príslušnosť ku komunite so spoločnou záľubou dáva ich životu nový rozmer a posúva ich dopredu.

V Galérii Univerzum PF UKF v Nitre 14. júna 2023 sprístupnili výstavu prác seniorov – frekventantov Univerzity tretieho veku (U3V) pri Univerzite Konštan-

dy, PhD. Väčšina z nich spolu s tajomníčkou U3V PhDr. Ludmilou Nagyovou, CSc., privítala na vernisáži autorov prác, zástupcov akademickej obce aj verejnosť.

tína Filozofa v Nitre. Originálne, krásne a nápadité výtvyry prezrádzali kreativitu a šikovné ruky tvorcov, ktorí svoje záľuby pre nedostatok času v produktívnom veku rozvíjajú v seniorských rokoch pod odborným vedením lektorov U3V. Výstava trvala do 28. júna, kedy boli v Aule UKF slávnostné promócie absolventov U3V.

ONI UŽ NEMUSIA, ONI CHCÚ

Vernisáž výstavy sa uskutočnila pod záštitou prof. PaedDr. Jany Duchovičovej, PhD., prorektorky pre vzdelávanie, a doc. PaedDr. Gábora Pintesa, PhD., dekana PF UKF v Nitre. Kurátormi výstavy boli doc. PhDr. Adriana Récka, PhD., Mgr. Miroslav Šebo, PhD., Mgr. Ján Šírka, PhD., Mgr. Martin Kratochvíl, PhD., a Mgr. Ján Huňady, PhD.

Prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., vo svojom príhovore vyjadrila radosť z toho, že frekventanti a absolventi U3V majú možnosť v Galérii Univerzum PF vystaviť produkty svojej intenzívnej a aktívnej práce, ktorá svedčí o tom, ako kvalitne a s nadšením pristupujú k univerzitnému vzdelávaniu.

„Nie je to typické univerzitné štúdium, ale myslím si, že o to viac vás toto štúdium teší, lebo vy už nemusíte, vy chcete. Pre vás je to záujmová činnosť, ktorá dáva zmysel a smerovanie vášmu životu,“ zdôraznila prorektorka pre vzdelávanie UKF, ktorú teší to, že naša univerzita má absolventov U3V už 30 rokov, takže môžeme hovoriť o dlhej a úspešnej tradícii.

„Vaša účasť na vernisáži aj počet vystavujúcich je dôkazom toho, že seniori majú o vzdelávanie záujem. My budeme tento záujem podporovať, a to nielen

v umeleckých programoch, ale aj v ďalších programoch, ktoré sa v rámci univerzity uskutočňujú. Želám vám, aby ste i v ďalších rokoch nachádzali zmysel života a každodenné naplnenie aj v takýchto zaujímavých a zmysluplných činnostiach.“

KVALITA PRÁC STÚPA

Na vzdelávaní študentov U3V sa podieľali aj pedagógovia Katedry techniky a informačných technológií a Katedry výtvarnej tvorby a výchovy Pedagogickej fakulty UKF. Záujemcov vyučovali v troch vzdelávacích programoch – Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba, Digitálna fotografia a kamera a Ľudové remeslá.

Výstava diel študentov U3V v plnej miere potvrdila slová doc. PhDr. Adriany Réckej, PhD., prodekanke pre rozvoj, celoživotné vzdelávanie a medzinárodné vzťahy PF UKF, ktorá vyučovala teoretickú časť v rámci vzdelávacieho programu Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba. Podľa nej je úroveň prác účastníkov U3V z roka na rok lepšia.

„Samozrejme, že to vyplýva aj z toho, že aktuálne vystavujúci autori sú absolventi druhého stupňa vzdelávania U3V – svoje práce predstavujú končiaci seniori, ako aj druháci. To, prirodzene, so sebou prináša vyššiu kvalitu, keďže na „dvojku“ vzdelávacieho programu Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba sa môžu prihlásiť tí seniori, ktorí už absolvovali „jednotku“. Talent, chuť malovať z vlastnej záľuby, je jedna vec, ale druhá

vec je niekoho viesť a priviesť ho k akademickým maliarskym zručnostiam. Chcem preto zdôrazniť, že na U3V nevychováme budúcich umelcov – profesionálov, je to záujmová činnosť, ale vďaka našim lektorom majú účastníci U3V možnosť okúsiť, ako sa výtvarné vzdelávanie uskutočňuje z akademického hľadiska,“ povedala doc. PhDr. Adriana Récka, PhD.

Na výstave boli v približne 40 prácach od 12 autorov zastúpené klasické maliarske žánre ako portrét, krajinomalba, zátišie či grafické listy. Vzdelávací program bol postavený tak, aby si študenti počas semestrov uvedomili a osvojili vybrané tematické zameranie v tvorbe, avšak bola i možnosť voľnej maľby, zastúpená bola preto aj abstraktná maľba. „Vystavujúci sú už ostrieľaní účastníci vzdelávania U3V, ktorí majú za sebou I. stupeň a končiaci študenti aj celý II. stupeň vzdeláva-

cieho programu. Všetky práce vytvorené v rôznych technikách sú pozoruhodné, obzvlášť kvalitná je grafika, ktorú nám v tomto akademickom roku lektorsky zabezpečovala naša absolventka a v súčasnosti doktorandka Mgr. Andrea Šoporová Chocholáková z Katedry techniky a informačných technológií PF,“ dodala doc. Récka.

SÚ VZOROM AJ PRE MLADŠÍCH

Vzdelávací program výtvarnej tvorby – maľby, ktorý plynule nadväzuje na vyučovanie dejín výtvarného umenia, viedol Mgr. Ján Huňady, PhD., externý pedagóg Katedry výtvarnej tvorby a výchovy PF. Ako nám priblížil, vystavené diela tvoril výber prác v rôznych technikách – akryl, akvarel, grafické techniky linoryt, linorez, kombinované techniky, ceruzka, rudka, uhlik.

„Myslím si, že je to veľmi dobré,“ posúdil Mgr. Ján Huňady, PhD., technické i umelecké stvárnenie motívov na obrazoch frekventantov U3V. „Veľká gratulácia študentom – seniorom. Domnievam sa, že pri vernisáži by vpredu s nami lektormi mali stáť aj títo autori. Mali by byť pre nás vzorom v tom, že sa v dôchodkovom veku s nadšením pustili do výtvarnej tvorby a často majú lepšie výsledky ako výtvarníci – profesionáli. Sú to bývalí učitelia, riaditelia umeleckých škôl, ale aj ľudia mimo akademickej sféry, mnohí z nich predtým nemali nijaké skúsenosti s výtvarnou tvorbou a umením,“ zhodnotil Mgr. Ján Huňady, PhD., výsledky snažení študentov U3V.

„Klobúk dolu. Je obdivuhodné, že si v tomto veku plnia svoje sny, sú aktívni a chcú patriť do komunity so spoločnou záľubou. Títo ľudia sa stretávajú, zdieľajú svoje skúsenosti, zážitky, chodia na workshopy, výstavy a stále sa posúvajú dopredu.“

ŠŤASTNÍ Z TVORBY AJ Z KONTAKTU S ĽUĎMI

Mgr. Ján Šírka, PhD., externý pedagóg Katedry techniky a informačných technológií PF, bol lektorom vzdelávacieho programu Ľudové remeslá, ktorý sa snaží udržiavať staré remeselné tradície, s akými sa dnes už veľmi nestretávame. Ľudia, ktorí tento vzdelávací program na U3V navštevovali, sa podľa Mgr. Šírku, PhD., nielenže naučili pracovať s rôznymi materiálmi, ale zároveň boli šťastní z toho, že dokážu vytvoriť unikátne diela. „Navyše sú v spoločnosti ľudí s rovnakými záujmami, s ktorými sa radi stretáva-

jú, rozprávajú sa o svojich záujmoch, záľubách, podelia sa so svojimi radostami ale i starosťami. V tom vidím významný sociálny rozmer vzdelávania U3V pri UKF,“ skonštatoval Mgr. Ján Šírka, PhD.

Úroveň prác frekventantov hodnotí ako veľmi dobrú. Zvládli to podľa neho všetci na 110 percent a ich výtvyry sú úchvatné. Výstava absolventov vzdelávacieho programu Ľudové remeslá I a II priniesla výber diel v rôznych technikách – práca s drôtom (opletenie kameňov, fliaš, vajčiek, nádob, solitéry), práca s pedigom (košíky, misky), s drevom (drevorezby, plastiky), práca s textilom – kartičkovanie, tenerife – do kruhu viazaná čipka, tkanie na šnúrkach, tkanie na kartóne.

„Náš vzdelávací program ponúka širokú škálu techník, kde si môže vybrať každý. Asi najnáročnejšia je práca s drevom, pretože si vyžaduje manuálnu zručnosť, precíznosť, predstavivosť a dobré priestorové videnie,“ doplnil Mgr. Ján Šírka, PhD.

Prezradil, že za uplynulé roky, počas ktorých Ľudové remeslá v rámci U3V viedol, tento vzdelávací program absolvovalo do 300 účastníkov, popri ktorých sa v týchto remeslách zdokonalil aj on sám, o čom svedčili i jeho vystavené práce.

POKROK VO FOTOGRAFII

U3V UKF záujemcov zasvätila aj do tajov digitálnej fotografie a kamery. Tento vzdelávací program mal na starosti Mgr. Miroslav Šebo, PhD., odborný asistent z Katedry techniky a informačných technológií PF. Ako nám povedal, zhruba 50 fotografií od autorov seniorov prezentovalo na výstave rôzne tematické zameranie – architektúru, prírodu, krajinu či produktovú fotografiu. Účastníci počas semestrov pracovali na základe tematických zadanií, ale na výber bola aj voľná téma.

„Práce vystavujúcich študentov končiacich ročníkov majú, samozrejme, vyššiu kvalitu, ale musím pochváliť aj prvákov, ktorí majú za sebou len jeden semester U3V. Od takých trochu začiatočníckych pokusov počas prvých hodín vidieť u nich veľký pokrok, postupne sa viacerí vyprofilovali a kvalita ich prác podľa môjho názoru výrazne stúpla. Medzi študentmi je veľa takých, ktorí doteraz fotili len mobilom alebo malým kompaktom, ale vďaka záľube, ktorá ich veľmi zaujala, zainvestujú do drahšieho fotografického zariadenia,“ zhodnotil Mgr. Miroslav Šebo, PhD.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko

ABSOLÚTNOU VÍŤAZKOU SA STALA ABSOLVENTKA UKF SILVIA MANDUĽÁKOVÁ

Úradujúca Slovenka roka 2023 si myslí, že životné rozhodnutia by nemali určovať iba hodnotenia a známky, ale aj túžba po poznaní a naplnení svojich odvážnych snov.

O titul v 15. ročníku prestížnej ankety Slovenka roka 2023, zviditeľňujúcej a oceňujúcej ženy – uznávané odborníčky vo svojich profesiách, sa uchádzali aj tri úspešné dámy, ktorých meno je spojené s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre. PaedDr. Stanislava Opátová z Nižnej na Orave, absolventka PF, je nadšenou

učiteľkou a propagátorkou inovatívnych metód vo vyučovaní. Súťažila v kategórii Vzdelávanie. V kategórii Zdravotníctvo figurovala Nitrianka MUDr. Dagmar Kutnárová, PhD., MPH, absolventka doktorandského štúdia na FPVaI UKF, ktorá je v súčasnosti prednostkou Očnej kliniky vo Fakultnej nemocnici v Nitre a zároveň prednáša na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF. O titul súťažila aj absolventka magisterského a doktorandského štúdia na PF UKF a neúnavná podporovateľka technického vzdelávania na Slovensku PaedDr. Silvia Manduláková, PhD., z Vranova na Topľou, a to v kategórii Podpora mladých talentov.

Práve jej sa podaril obrovský úspech – zo slávnostného galavečera, ktorý sa konal 23. júna 2023, si odniesla titul Slovenka roka 2023 vo svojej kategórii a zároveň získala titul Absolutna Slovenka roka 2023. Ocenenie jej odovzdali Eliška Kubíková, dvojnásobná docentka Lekárskej fakulty UK v Bratislave, Daniela Čaplovičová, členka predstavenstva spoločnosti HYZA a Danka Capáková zo spoločnosti Kávoholik.

PaedDr. Silvia Manduláková, PhD., absolventka magisterského a doktorandského štúdia na Katedre techniky a informačných technológií PF UKF a zakladateľka neziskovej organizácie Educotech, sa tak pridala k ostatným úspešným ženám, ktoré si na základe výsledkov hlasovania divákov a čitateľov odniesli prestížne tituly víťaziek v ďalších 8 kategóriách aktuálneho ročníka.

Aké boli prvé pocity dvojnásobnej víťazky po vyhlásení výsledkov?

„Pocit, keď som počula svoje meno ako absolútnej víťazky? Silné emócie, kde sa striedala radosť, vďačnosť, tréma,

neistota, ale nad tým všetkým bol jeden najsilnejší. Bola to pokora. Verím, že nič sa v živote nedeje iba tak náhodne. Vo chvíli, keď som stála na pódiu, som v duchu ďakovala Bohu,“ tlmočí Silvia Manduláková svoje emócie z finálového galavečera ankety a zároveň úprimne ďakuje všetkým, ktorí za ňu hlasovali a ktorí jej toto ocenenie priali.

O prospešnosti a dôležitosti svojich aktivít podporujúcich kvalitu technického vzdelávania na Slovensku je pevne presvedčená. Verí, že ocenenie, ktoré získala, prispieje k širšiemu spopularizovaniu jej snáh a aktivít.

„Tak, ako som verila svojej myšlienke pred 12 rokmi, verím jej s ešte väčším odhodlaním aj dnes. Dostala som pozvanie na diskusiu v našej knižnici, rovnako v septembri aj na stretnutie so stredoškólakmi v našom regióne. Verím, že dostatočne vysvetlím potrebu technického vzdelávania na základných školách a výber budúcich profesií technického zamerania,“ hovorí aktuálna Absolutna Slovenka roka 2023.

„V ocenení som dostala v podstate odpoveď. Áno, má zmysel venovať svoju energiu a čas tomu, čo človek cíti, že je správne. Aj keď vám niekedy racionálne argumenty ukazujú pravý opak. Ocenenie je vlastne podpora ľudí, ktorí zdieľajú rovnaké hodnoty ako vy. Nesmierne si to vážim. Ďakujem za prejavenu dôveru aj mojej alma mater - UKF v Nitre.“

Najbližšími plánmi do budúcnosti v rámci Educotech je pre PaedDr. Silviu Mandulákovú, PhD., podpora realizačných projektov environmentálneho charakteru, vždy však zakotvených v obsahovom zameraní predmetu technika. Ďalej vnímanie prírody, alternatívne zdroje, vplyv techniky na človeka, na prírodu a spoločnosť.

„Technicky vzdelaných ľudí je čoraz menej. Za pár rokov bude o nich doslova „bitka“. Remeslo má zlaté dno - je to stará múdrosť, ktorá platí aj dnes. Je úplne jedno, či je doba digitálna, alebo sa na nás valí umelá inteligencia. Mnohé profesie sa nedajú nahradiť. Ľudský um, zručnosť a tvorivá práca je nenahraditeľná,“ odkazuje PaedDr. Manduláková najmä mladým ľuďom.

„Prajem im z celého srdca, aby ich životné rozhodnutia neurčovali iba hodnotenia a známky, ale aj túžba po poznaní a naplnení svojich odvážnych snov. Zároveň ich prosím, aby uplatnili svoj talent u nás doma, na Slovensku.“

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií,
portál Týždenníka Slovenka,
foto: spoločnosť STAR PRODUCTION s.ro.

NA „SVOJU KATEDRU“ SA VŽDY RADA VRACIA

Srdcovkou Silvie Mandulákovovej je Katedra techniky a informačných technológií našej univerzity. Jej pedagógov vníma ako prísnych, ale spravodlivých, odborne zdatných a ochotných vždy poradiť a pomôcť.

Pred samotným galavečerom čitateľskej ankety Slovenka roka 2023 sme oslovili všetky tri finalistky, ktoré študovali na našej univerzite. Ako prvý vám prinášame rozhovor s víťazkou ankety PhDr. Silviou Mandulákovou, PhD., z Vranova nad Topľou, kde dnes žije a pôsobí. V školstve je už 22 rokov, z toho polovicu aktívne ako učiteľka a druhú časť obdobia sa venuje

projektom, ktoré finančne, materiálne aj technicky podporujú základné školy.

Jej nápad založiť neziskovú organizáciu Educotech sa ukázal ako úspešný a veľmi prospešný nielen pre vzdelávané deti. Na výsledkoch jej aktivít, zacielených na podporu technického vzdelávania detí, profituje celá spoločnosť, ktorá tak ako viac-menej duševne pracujúcich ľudí

rovnako potrebuje aj šikovných technikov a remeselníkov. Práve dnešná doba, po rokoch zanedbávania technickej výchovy, ukazuje, že skutoční majstri svojho remesla sú na nezaplatenie.

S akým cieľom ste založili Educotech?

Keď som pôsobila ako učiteľka na základnej škole na 2. stupni v technických predmetoch, bola som svedkom toho, ako obsahová reforma v roku 2008 úplne zlikvidovala technické vzdelávanie. Mnohé školy po roku 2008 svoje dielenské priestory a odborné učebne dali do prenájmu súkromným spoločnostiam. Nedokázali ich totiž po technickej a energetickej stránke finančne spravovať. Podnetom pre založenie Educotech bola práve spomínaná kurikulumná zmena. Nový obsah predmetu Technika po reforme dostal základné školy do fázy takzvannej likvidácie technického vzdelávania na Slovensku. O tri roky neskôr, v roku 2011, som reakciou na danú situáciu založila organizáciu, ktorá práve naopak začala svojim pôsobením podporovať technické vzdelávanie v regionálnom školstve. Som presvedčená, že rozvíjať manuálne zručnosti a technickú tvorivú činnosť detí je významným základom všeobecného vzdelania.

Aké sú konkrétne výsledky a úspechy vašej organizácie?

Zapájame sa napríklad do charitatívnych projektov (finančná podpora pre hospíc), riešime bezbariérové vstupy do škôl a financujeme vydanie odborných publikácií, ale aj knižné vydania titulov nielen od regionálnych autorov. Ako príklady realizovaných podporených projektov môžem uviesť CEPT II Centrum Edukácie a podpory techniky PU v Prešove, dovybavenie odborných učební techniky a fyziky na viac ako 30 základných školách, spoluprácu s Katedrou techniky a informatiky na UKF v Nitre, finančnú podporu krajskej aj celoslovenskej Technickej olympiády, financovanie cestovných nákladov slovenských detí na medzinárodných súťažiach a iné. V Nitre konkrétne začíname so spolupracou na Základnej škole s materskou školou sv. Gorazda na projekte s názvom Využitie koncepcie STEM v predmete technika.

Zároveň Educotech spolupracuje aj s vysokými školami, kde sa pripravujú budúci učitelia – s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici – Katedrou techniky a technológií na Fakulte prírodných vied; s Katedrou techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a s Prešovskou univerzitou – Katedrou fyziky,

Teší ma, ak naša podpora smerom k deťom a mladým ďalej posúva ich výnimočné schopnosti. Vedia následne uspieť aj na medzinárodnej úrovni. Na Slovensku máme nadané deti a veľké množstvo talentovaných mladých ľudí. Snažíme sa ich motivovať k tvorbe, podporujeme snahu na ich sebarozvoj. Každé dieťa má zvláštny druh tvorivosti a iba neustálym hľadaním a vymýšľaním v podnetnom prostredí sa prejaví jeho talent. Nedostatkom nastavenia našej spoločnosti sú však nedostatočne vytvorené podmienky pre rozvoj talentu. Stratégia školstva je orientovaná na výkon, nie tvorivé poznávanie. Na Slovensku už dlhší čas chýba koncepcia vzdelávania, chýba ideový cieľ pre mladú generáciu. Otázkou ostáva, aký profil absolventa na jednotlivých stupňoch vzdelávania máme a čo je reálna požiadavka súčasnej spoločnosti.

Myslíte si, že SŠ majú materiálne, priestorové, pedagogické či finančné kapacity ďalej pracovať na vzdelávaní technicky zručných a nadaných detí, aby podporili ich talent?

Som presvedčená, že rozvíjanie manuálnych zručností a technickej tvorivej činnosti detí je významným základom všeobecného vzdelania. Na výučbu konkrétneho predmetu technika chýbajú učitelia. To je fakt a realita. Problémov je viac a jedným z tých je aj nezáujem o učiteľskú profesiu. My sa snažíme prostredníctvom tematických projektov pomáhať a uchovávať naše tradičné remeslá, ale aj modernizáciou učební umožňujeme deťom, aby si takpovediac „ohmatali“ vedu a techniku vlastnými rukami. Podnetné prostredie príjemné pre učiteľov a žiakov poskytuje priestor pre rozvoj talentu. Na Slovensku máme múdre, kreatívne deti a výborných, zanietných učiteľov. Nutnosťou je preto vytvoriť kvalitné podmienky pre výučbu a adekvátne ohodnotiť pedagógov.

Bavia vôbec dnešné deti technicky zamerané predmety, keď nepomerne veľa času trávia s mobilmi a za počítačmi? Nechýba im základná manuálna zručnosť, technické myslenie a možno aj taký „zdravý sedliacky rozum“?

Naším hlavným cieľom je nasmerovať deti na stredné odborné školy s technickým zameraním. Vytvoriť podmienky na ZŠ, najmä pre 5., 6. a 7. ročník v časovom predstihu, už pred samotným výberom strednej školy a budúcej profesijnej orientácie. Efektívnosť výučby techniky na školách a vyhovujúce materiálno-didaktické vybavenie vie deti priviesť k záľube až do vyšších tried 8. a 9. ročníka.

Pôsobila som v školstve desať rokov. Mnohí moji absolventi, s ktorými som

zostala v kontakte, majú svoje výrobné prevádzky, spoločnosti, dielne, autoservisy. Vyberali si svoje profesie, ktoré sú dnes z kvalitatívnej stránky veľmi žiadané. V dnešnej dobe je čím ďalej tým náročnejšie nájsť zručného a dobrého technika či majstra. Takto vieme podporiť aj náš slovenský domáci trh. Títo ľudia potom nemusia odchádzať do zahraničia robiť montážnikov, ale ostávajú so svojimi rodinami na Slovensku. Podstatou je, že predmet technika nevychová len „robotníka“, čoho sa rodičia často obávajú. Rodiny teraz žijú inak. Kedysi sa syn učil od otca, deda v dielni, doma, na záhrade a na dvore. Dnes sa životný štýl u väčšiny ľudí výrazne zmenil. Dnes si kúpite všetko, doma nepotrebuje nič vyrábať ani opravovať. O toto sú dnes deti ochudobnené, o prítomný okamih s rodinou pri fyzickej remeselnej práci. Manuálne zručnosti by sa mali budovať najmä do 12. roku dieťaťa. V 15 – 16-tich rokoch je veľmi náročné mladého človeka zaujať a nadchnúť pre nové veci. Pred 12. rokom života dieťaťa, kedy je ešte hravé a má veľkú zvedavosť, dokážu mnohé činnosti odkryť jeho talent. Je to dôležité pre budúcu profesionálnu orientáciu.

Kde ste študovali?

Maturovala som na Strednej priemyselnej škole M. C. Sklodowskej vo Svite. Vždy som inklinovala k predmetom, ktorých učiteľ uprednostnil praktickú výučbu pred teoretickou.

Bakalárske štúdium som ukončila v odbore Majster odborného výcviku na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzi-

ty v Prešove. Magisterské štúdium – učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov – predmet technika – som absolvovala na Katedre techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, kde som pokračovala aj v doktorandskom štúdiu – v odbore Odborová didaktika v študijnom programe Didaktika odborných technických predmetov. Moje štúdium bolo v externej forme. Počas štúdia na vysokej škole som už pracovala ako majsterka na strednej odbornej škole a neskôr ako učiteľka na základnej škole vo Vranove nad Topľou. Po materskej dovolenke som sa do školstva už aktívne nevrátila, ale prostredníctvom n. o. Eductech spolupracujem s učiteľmi a školami aj naďalej. Moja prax a skúsenosti z pozície učiteľky mi pomáhajú lepšie chápať požiadavky regionálneho školstva.

Ako si spomínate na štúdium a pedagógov na PF UKF v Nitre? Spolupracujete nejakým spôsobom so svojou alma mater aj dnes?

Katedra techniky a informačných technológií v Nitre je „moja srdcovka“. Je to pokojné miesto, prostredie a ústretoví pedagógovia. Sú príkladom pre ďalšie generácie budúcich učiteľov. Sú prísni, ale spravodliví. Odborne zdatní a ochotní vždy poradiť a pomôcť. Vždy sa tam rada vraciam. Témou mojej dizertačnej práce bola Analýza aktuálneho stavu implementácie obsahovej reformy technickej výchovy na ZŠ. Školiteľkou bola pani prof. PaedDr. Alena Hašková, CSc. V súčasnosti spolupracujem s Katedrou techniky a in-

formačných technológií PF UKF – s prof. PaedDr. Haškovou, CSc., v rámci publikačnej činnosti a s doc. PaedDr. Gabrielom Báneszom PhD., v rámci Technickej olympiády.

Kde všade ste po skončení VŠ štúdia pôsobili?

Spomínala som už školy a aj súkromný sektor. Po materskej dovolenke som pracovala ako projektový manažér pre spoločnosť LPH, a. s. (Lisovňa plastických hmôt). Na Slovensku je veľa absolventov pedagogických fakúlt a bývalých učiteľov, ktorí odišli zo školstva do celkom iného odvetvia. Patríam k nim aj ja. Prácu učiteľa mám veľmi rada, avšak obsahová reforma v roku 2008 mi môj úväzok znížila z 2 hodín časovej dotácie predmetu technika na 0,5 h týždenne. Aj keď sa v roku 2011 inováciou Štátneho vzdelávacieho programu obsah predmetu technika stabilizoval na ZŠ na 1 vyučovaciu hodinu týždenne, ja už som v tom čase pracovala v inom segmente.

Ak by ste dnes mali znovu na výber, zvolili by ste si opäť školstvo alebo by ste uvažovali nad iným zamestnaním? Čo vás najviac teší, keď sa podarí?

V školstve už priamo nepôsobím, ale cez Eductech n. o. zostávam v odbore, ktorý som vyštudovala, vždy aktívna. Pre školy vykonávame svoju činnosť už 12 rokov dobrovoľnícky, bezplatne. Naša organizácia nemá žiadnych zamestnancov ani kanceláriu. Verím, že sme svoje okolie oslovili. Hlavne ľudí, ktorým rovnako záleží na technickom vzdelávaní budúcej generácie. Niektorí sa stali členmi organizácie, iní darcami či prispievateľmi 2 % daní. Tie venujú aj firmy, ktoré dbajú o to, aby sa u detí rozvíjal záujem o technické vzdelávanie aj na vyšších stupňoch škôl a ony potom zostávali pracovať v regióne. Prispievajú však aj učitelia či rodičia detí, ktorých Eductech niekedy podporil.

Mám radosť, keď dostanem správu o úspešnom výsledku žiakov na rôznych medzinárodných súťažiach. Teší ma aj stúpajúci záujem o Technickú olympiádu. Myslím si, že netreba čakať na pomoc a podporu od iných, každý sám vo svojom okolí vie a pozná školy, ktoré akúkoľvek pomoc privítajú. Často to nie je iba o financiách. Už len samotné ocenenie práce učiteľa priamo od rodičov často motivuje zotrvať a tvorivo pracovať. V konečnom dôsledku, všetko robíme pre naše deti a pre ich budúcnosť.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: archív PaedDr. S. Mandulákovskej,
PhD., www.eductech.sk

matematiky a techniky na Fakulte humanitných a prírodných vied. Je nám ctou, že sme mohli byť aj súčasťou vedeckých konferencií, týkajúcich sa práve vzdelávania v oblasti techniky, ktoré organizovala Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a uvedeným školám sme tiež mohli poskytnúť finančné prostriedky, ktoré použili na skvalitnenie prípravy budúcich učiteľov. Moja práca v neziskovej organizácii nie je mojou hlavnou pracovnou činnosťou. Popri manažérskej pozícii v Horeca segmente – ako riaditeľka hotela Zelená lagúna – nezapúdam na svoje povolanie učiteľky.

Čo je pre vás v súvislosti s Eductech výzvou do budúcnosti?

Snažíme sa, aby sme zachovali jadro, podstatu technického vzdelávania, ten úplný základ, ktorý sa nemení s dobou, či je moderná, či je žiadaná viac práca s počítačom. Teda aj projekty, ktoré sa vyhodnocujú a ktoré financujeme, sú väčšinou materiálne a metodicky nastavené tak, aby pri akejkoľvek zmene obsahu predmetu vedeli školy využiť materiálne pomôcky aj v iných predmetoch. Konkrétne myslím dielenské náradie, učebne pre techniku, elektrotechnické stavebnice, ktoré vedľa využiť aj na fyziku, ďalej 3D tlačiarne, CNC frézy, využívané na informatike a technike. Podstatou je učiť názorne, prakticky, aktivizačne. Využiť v každej fáze vyučovacieho procesu najmä názorno-demonštratívne a praktické metódy.

MIKROCHIRURGIA OKA JE JEJ SPLNENÝM SNOM

Ako pedagogička pôsobí na našej univerzite od roku 2008, prednostkou Očnej kliniky Fakultnej nemocnice v Nitre sa stala v roku 2021. Svoju prácu miluje - teší ju, že pomáha ľuďom zlepšiť zrak a tým zvýšiť kvalitu ich života.

vyžaduje neustále vzdelávanie, som vychovala deti a vytvorila domov pre našu rodinu. Z toho mála voľného času sa mi podarilo nejaký ukradnúť aj pre moje koníčky. Založila som pod záštitou UKF Akademický tanečný súbor Atikus, ktorý sa venoval stepovej forme tanca, a to cloggingu. Cez svoje najúspešnejšie obdobie sa nám podarilo odtancovať až 60 vystúpení ročne.

Ste prednostkou Očnej kliniky vo Fakultnej nemocnici v Nitre a zároveň ste pedagogičkou na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre. Akým študentom sa venujete, aké predmety prednášate?

Ako pedagogička na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF pôsobím už od roku 2008, 11 rokov som viedla praktické cvičenia z anatómie a fyziológie pre študentov 1. ročníka v odbore Ošetrovateľstvo. Po krátkej pauze sa však k tomuto predmetu vraciam a od tohto akademického roka prednášam anatómiu a fyziológiu externistom v danom odbore. Taktiež prednášam predmet Oftalmológia vo vybraných medicínskych odboroch v 3. ročníku odboru Ošetrovateľstvo a prednášam mikročirurgiu oka pre špecializáciu chirurgická sestra.

Čo vám pedagogické pôsobenie a kontakt so študentmi dáva po profesionálnej i ľudskej stránke?

Kontakt s mladými ľuďmi je nesmierne dôležitý pre obe strany, my pedagógovia môžeme čerpať z ich bezstarostného prístupu k životu a oni môžu čerpať z našich skúseností a vedomostí. Študentov vidím veľmi rada na našej klinike, ukazujeme im všetku prácu sestier, ktorá je vysoko odborná, zoznámime ich s prácou s našim prístrojovým vybavením, aby sme u nich vzbudili záujem zotrvať v našej nemocnici a na Slovensku po ukončení štúdia.

Odkedy pôsobíte vo funkcii prednostky Očnej kliniky FN Nitra? Čím sa toto pracovisko pod vašim vedením môže pochváliť?

Na post prednostu Očnej kliniky FN Nitra som nastúpila v decembri 2021, prevzala som kliniku v stave s nízkym počtom lekárov a sestier, s absenciou ambulantnej činnosti a operatív. V priebehu roka sme prijali 10 lekárov, vytvorili 6 špecializovaných centier s 8 odbornými ambulanciami, vytvorili sme samostatnú Jednodňovú očnú chirurgiu, rozbehli sme vnútroočné operácie s navýšeným počtom operácií katarakty so skrátením čakacej doby zo 6 mesiacov na 2 týždne. Doplnili sme postupne stav stredného

zdravotného personálu na 24 sestier a asistentiek, aby sme zvládli nápor pacientov, ktorým sme otvorili dvere dokrán. V roku 2022 sme ošetrili na ambulanciách 30-tisíc pacientov a na 2 očných operačných sálach sme zrealizovali 7 800 operačných výkonov.

Akú strednú školu ste vyštudovali, akým predmetom ste inklinovali? Po skončení strednej školy ste si vybrali medicínsky smer, ale mali ste aj plán B?

Vyštudovala som Gymnázium na Párovskej ulici v Nitre. Samozrejme, k mojim doménam patrili predmety ako biológia a chémia, ale môžem sa pochváliť aj účasťou na fyzikálnych olympiádach. Mám niekoľko víťazstiev v krajských či celoštátnych kolách a v roku 1984 som bola úspešnou riešiteľkou Medzinárodnej FO v Štokholme. Štyri roky som bola šéfredaktorkou stredoškolského časopisu Nezmar, a tak druhou alternatívou k medicíne bola žurnalistika. Plán B sa však naplnil a po pár úskaliach som sa dostala na Lekársku fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, ktorú som úspešne skončila s červeným diplomom a cenou dekana.

Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa ste ukončili v roku 1990 na Lekárskej fakulte UK v Bratislave, odbor všeobecné lekárstvo. VŠ vzdelanie tretieho stupňa ste v roku 2008 absolvovali na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, odbor aplikovaná biológia. Čo vás viedlo k výberu týchto študijných zameraní?

Od základnej školy som chcela byť lekárkou. Znalosti z fyziky ma viedli k oftalmológii, kde som vedela uplatniť svoje vedomosti z optiky, ktorá ma nesmierne bavila. Takto bola moja cesta zo strednej školy nasmerovaná na LF UK v Bratislave. Počas štúdia som pracovala na Očnej klinike a Chirurgickej klinike ako volonterka (pomocná sila), v službách som začala inklinovať k chirurgii a mojím snom sa stala mikročirurgia oka. Po skončení VŠ som sa zamestnala na Očnom oddelení NsP v Ružinove v Bratislave. Prax som prerušila materskou dovolenkou a po nej som nastúpila v Nitre. V nitrianskej nemocnici som pracovala 17 rokov, kde sa môj sen splnil a začala som sa intenzívne venovať očnej mikročirurgii. Po vzniku FSVaZ UKF a teda aj samotnej Fakultnej nemocnice som sa ako nitriansky patriot rozhodla pre doktorandské štúdium na UKF, pričom som chcela byť prínosom vo vedeckej a publikačnej činnosti univerzity.

Ako si spomínate na doktorandské štúdium na UKF?

Na Katedre aplikovanej biológie pôsobil prof. Hraška, uznávaný odborník v oblasti genetiky, ktorý sa stal mojím školiteľom k dizertačnej práci Očné príznaky Downovho syndrómu. Druhým odborníkom a školiteľom bol prof. Slezák, predseda SAV v Bratislave. Pod ich vedením vznikla nadčasová práca o deťoch s Downovým syndrómom na Slovensku. V Nitrianskom kraji bol v tých časoch zaznamenaný vysoký výskyt novonarodených detí s DS matkám mladším ako 30 rokov.

Keby ste sa dnes mohli znovu rozhodnúť, vybrali by ste si iné povolanie alebo je medicína a konkrétne oftalmológia tým, čo vás stále naplňuje a baví? Ako vyzerá váš bežný pracovný deň?

Milujem svoju prácu, baví ma oftalmológia, mikročirurgia a teší ma, že viem ľuďom pomôcť zlepšiť zrak a tým zvýšiť kvalitu ich života. Takže odpoveď na otázku - nie, nikdy by som nemenila svoj výber, svoje poslanie. Pracovný deň mi začína o 6.30 h vizitou pacientov, ktorí sú v ten deň pripravení na operáciu katarakty alebo sietnice, napíšem operačný program. O 7. hodine pokračujem sedením s lekármi, kde si zhodnotíme predchádzajúci deň, službu, referujeme stav hospitalizovaných pacientov a spravíme následne vizitu. Rozdelíme prácu na ambulanciách a operačných sálach. Do 8. hodiny spravím niekoľko kontrol komplikovaných stavov a o 8. h nastupujem ako chirurg na operačnú sálu. Do 14. hodiny zoperujem 12 až 15 pacientov. Po skončení operácií sa venujem pacientom

s pokročilou diabetickou retinopatiou, u ktorých zväčša pristupujem k laserovej liečbe sietnice. Zhruba o 16. h sa dostanem k vybavovaniu administratívnej kliniky, čo zaberie tak 60 až 90 minút a potom môžem ísť konečne domov.

Vaše výzvy do budúcnosti?

Veľkou výzvou pre najbližšiu budúcnosť nitrianskej nemocnice je vytvorenie samostatnej očnej kliniky vo vlastných priestoroch rekonštruovanej budovy v areáli, ktorá poskytne dostatok priestoru pre vytvorenie 12 špecializovaných ambulancií, 3 operačných sál, 12 lôžok a tým zabezpečí komfort a dôstojné prostredie pre všetkých pacientov Nitrianskeho kraja. Očná klinika disponuje špičkovým prístrojovým vybavením svetovej úrovne a drží krok s najmodernejšími liečebnými postupmi. Vychovávame novú generáciu šikovných mladých lekárov, ktorí nás budú úspešne reprezentovať v rámci Slovenska či dokonca Európy.

Ing. Jana Černáková, R – Oddelenie médií, www.slovenkaroka.sk, foto: archív MUDr. Dagmar Kutnárovej, PhD., MPH, FSVaZ – Katedra ošetrovateľstva

STÁLE MÁ CHUŤ VZDELÁVAŤ – ŽIAKOV, KOLEGOV AJ SEBA

Chcela byť hocičím, len nie učiteľkou, príklad oboch rodičov – pedagógov bol však silnejší. Dnes je PaedDr. Stanislava Opátová sama úspešnou a oblúbenou učiteľkou, u ktorej bežné či nudné vyučovanie nehrozí.

PaedDr. Stanislava Opátová je trefou absolventkou našej univerzity, ktorá sa objavila medzi finalistkami ankety Slovenska roka 2023. Stojí za katedrou už 35 rokov, stihla popritom aj úspešne podnikat', ale žeby prestala učiť, si nevie ani predstaviť. Rodáčka z Handlovej, pre ktorú bolo štúdium na Pedagogickej fakulte v Nitre jasnou voľbou, pôsobí na Základnej škole s materskou školou v Nižnej na Orave. Jej meno nie je slovenskej verejnosti neznáme - absolventka Komenského inštitútu, nominantka a finalistka ankiet zameraných na zviditeľňovanie a oceňovanie pedagógov (Učiteľ Slovenska a Global Teacher Prize) si nielen sama aktívne rozširuje svoje pedagogické kompetencie, ale tiež sa dlhé roky snaží aj o skvalitňovanie vzdelávania svojich kolegov – učiteľov na celom Slovensku. Organizuje pre nich prednášky, letné

školy, konferencie, venuje sa aj mentoringu. Nadšená učiteľka a propagátorka inovatívnych metód vo vyučovaní miluje svoju prácu a stále má chuť vzdelávať – nielen žiakov či kolegov, ale aj seba.

Čím zo svojej práce a aktivít ste podľa vás oslovili nominačnú komisiu?

Nominácia v tejto prestížnej ankete ma príjemne potešila, ale tiež veľmi prekvapila. A čo je jej dôvodom? Myslím si, že môj prístup k vzdelávaniu detí a moje snahy a aktivity vo vzdelávaní dospelých. Snažím sa u detí budovať pozitívny vzťah k matematike prostredníctvom Hejného metódy – prebúdzajú v nich zvedavosť, chuť učiť sa, vzájomne si pomáhať, argumentovať a nachádzať matematické zákonitosti, ktoré potom dieťa nikdy nezabudne, pretože ich objavilo samo. Venujem sa aj propagácii čítania pre deti a jeho významu

pre ďalšie vzdelávanie detí organizovaním seminárov pre učiteľov a rodičov. Organizujem letné školy pre učiteľov a bola som iniciátorkou celoslovenskej akcie Učiteľia pečú zdravotníkom.

Chceli ste byť učiteľkou už od mala? Aké predmety vás bavili v škole?

Keď sa ma niekto pýtal, čím budem, hovorila som, že hocičím, len nie učiteľka. Obaja moji rodičia však boli učelia, pôsobili v Handlovej, odkiaľ pochádzam. U nás sa vlastne stále hovorilo o žiakoch a škole. Po večeroch sme vyrábali pomôcky, hlavne maminke, ktorá učila na 1. stupni. Ocko učil zemepis a dejepis na 2. stupni a zemepis aj na gymnáziu. Toto všetko ma nakoniec priviedlo na učiteľskú dráhu. Od malička som mala rada matematiku, tešila som sa, keď ocino nosil domov Učiteľské noviny, v ktorých sme spoločne riešili matematické okienko.

Vyšťudovali ste Pedagogickú fakultu v Nitre. Prečo ste si vybrali práve našu školu a daný smer?

V Nitre sme mali rodinu, išli tam aj spolužiačky z gymnázia, takže moja voľba ísť študovať do mesta pod Zoborom bola jasná. Pôvodne som chcela ísť na matematiku, ale neotvárala sa pre mňa zaujímavá kombinácia, tak som začala na učiteľstve pre 1. stupeň s tým, že potom prestúpim. Boli sme však výborný krúžok a po roku som už prestúpiť nechcela. Štúdium som ukončila v roku 1988.

Kto vás na PF v Nitre učil, na ktorých pedagógov si rada spomínate?

Spomínam si hlavne na našu krúžkovú vedúcu PhDr. Hedvihu Marcinkovú, CSc., bola nám ako druhá mama, milá, ľudská, ochotná pomôcť. Som s ňou ešte stále v kontakte, chodí na naše stretnutia a telefonujeme si. Veľmi na mňa zapôsobila svojím prístupom a vzťahom k nám, študentom, prof. PhDr. Eva Sollárová, CSc., ktorá nás učila psychológiu. Chodili sme na semináre k rieke, na prednáške nás v piatok poobede ponúkala tyčinkami, sú to milé spomienky.

Kde ste pôsobili po skončení PF v Nitre? Ako si spomínate na svojich prvých žiakoch? Ktorými školskými zariadeniami ste až dosiaľ prešli?

Po skončení PF som dostala miesto v Prievidzi na ZŠ na Malonecpalskej ulici. Moju triedu tvorilo 36 štvrtákov a učili sme sa na zmeny. Trieda bola úplne plná, žiaci v posledných laviciach sa dotýkali chrbtami steny. Chlapci futbalisti mi nahovárali trénera, vtedy som bola ešte slobodná. Nastúpili sme tam dve začínajúce učiteľky a mali sme fantastické kolegyne,

ktoré nám so všetkým veľmi pomáhali. Pamätám si, ako som po obrovskom sídlisku chodila po rodinách na návštevy, aby som spoznala, ako a kde deti vyrastajú. Veľmi veľa som sa pripravovala na hodiny, veľkou oporou mi boli kolegyne. Na prvé rodičovské prišlo asi 30 ockov a ani jedna mama – bola som nová, mladá učiteľka – a hneď som aj mala prednášku o odmene a treste na plenárnom rodičovskom pred všetkými rodičmi školy. Bolo to pre mňa veľmi stresujúce – 23-ročná učiteľka bez vlastných detí má poučovať rodičov... Bolo to však nariadenie

učiť už 32. rok. Dostala som 21 prváčikov a mala som ohromný strach, že ich nenaučím čítať. Vtedy ma moja mama upokojovala, že sa nemusím báť, že ak pôjdem podľa šlabikára, tak sa určite čítať naučia. Mala som tu aj dobré kolegyne, veľmi sme si pomáhali. Bola som tu najskôr vedúcou metodického združenia a potom 20 rokov aj zástupkyňou riaditeľky pre 1. stupeň.

V školskom roku 2022/23 učím prvákov, vlni som končila so štvrtákmi. Vo svojej triede učím takmer všetko a informatiku v tretích a štvrtých ročníkoch

vedenia, ktoré sa nedalo neposlúchnuť. Po troch rokoch som sa vydala a prestahovali sme sa na Oravu do Nižnej, kde na základnej škole s materskou školou

som sa zamerala aj na propagáciu čítania. Snažím sa na rôznych workshopoch a stretnutiach vysvetľovať dôležitosť denného čítania rodičom aj učiteľom. Ja sama každý deň začínam vyučovanie 15 – 20-minútovým hlasným čítaním pre deti. V 1. ročníku som zaviedla rodičovské žiacke knižky, kde rodičia zapisujú, čo deťom večer čítajú a deti ich hodnotia známami, nálepkami, srdiečkami... Robíme aj rovesnícke učenie, rozprávkové dni, rôzne projekty, odporúčania kníh, čitateľské dielne a mnoho iného. Sme zapojení aj do projektu Naša trieda číta. Využívame tiež čítanie stene – žiaci si nájdu v triede kúsok steny, otočia sa k nej a polohlasom „jej“ čítajú. Ja chodím popri nich a počúvam. Robím to hlavne v 1. ročníku, keď sú niektoré deti ešte bojazlivé a hanbia sa čítať pred celou triedou nahlas, alebo to niekomu ide ťažko.

Čo vás utvrdilo v tom, že vaša voľba povolania bola správna?

Učím už 35 rokov. V období, keď mi obe dcéry študovali, okrem iného aj v zahraničí, som popri učení aj podnikala. Bolo to finančne náročné a z učiteľského platu a zárobku môjho manžela by sme to nezvládli. Aj v tomto som bola úspešná, stala som sa manažérkou a mohla som sa venovať podnikaniu. Nevedela som si však predstaviť, že by som zo školy odišla a prestala učiť. Dostala som sa potom na ročné štúdium na Komenského inštitút a toto mi zmenilo život. Spoznala som množstvo úžasných učiteľov nielen po profesionálnej stránke, ale aj ľudsky. S touto komunitou a jej podporou je „učiteľovanie“ ľahšie aj v ťažkých časoch, napr. počas pandémie.

V akých organizáciách ešte pôsobíte, s kým sa delíte o svoje skúsenosti z učiteľskej praxe?

Ako som spomínala, patríam medzi šťastných učiteľov, ktorí absolvovali Komenského inštitút a stále s touto komunitou spolupracujem. Cez RPCU a Edupointy robím prednášky pre učiteľov, cez KI organizujem s kolegyňami letné školy pre učiteľov zamerané všeobecne na témy, ktoré učiteľov zaujímajú a kde pozývame výborných lektorov, ale aj na Hejného matematiku, kde lektorujú učelia, ktorí touto metódou učia už dlhé roky. Cez rôzne projekty sa venujem i mentoringu. O svojej práci som hovorila na rôznych konferenciách – Učíme pre život, Pedagogickí hrdinovia, Špongia, Dá sa to, Magickí učelia...

Ing. Jana Černáková, R – Oddelenie médií, www.slovenkaroka.sk, foto: archív PaedDr. Stanislavy Opátovej

ŠTUDENTKA FSVAZ NA MISS SLOVENSKO

Bola by rada, keby jej hlas bolo počuť aj po skončení súťaže. Krásna tmavovláska bojuje proti rodovým stereotypom, za práva žien a za rovnocenný prístup Rómov k vzdelaniu.

Svoje železko v ohni mala v súťaži Miss Slovensko 2023 aj naša univerzita. Vo finále 24. júna 2023 v Bratislave o najvyššie priečky so súťažným číslom 6 bojovala naša študentka Vanessa Gáborová.

Rodáčka z Trnavy má 20 rokov, býva v Dolnej Krupkej a je študentkou sociálnej práce na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF. Je zároveň rómskou aktivistkou, angažujúcou sa v oblasti ochrany ľudských práv a búrania stereotypov o ženách. Hoci nezískala v súťaži žiadne z popredných miest, Miss Slovensko bola pre ňu výzvou z viacerých dôvodov. V rozhovore nám prezradila zaujímavosti o svojom úspešnom postupe v súťaži, dovolila nám nahliadnuť aj do svojho súkromia a študentského života, prezradila nám tiež svoje sny a plány do budúcnosti.

Aká bola vaša motivácia k štúdiu daného oboru na našej univerzite? Čo vás na štúdiu na UKF baví?

Na strednú školu som chodila do Trnavy - mám vyštudovaný marketing zameraný na cestovný ruch. Keď som bola v maturitnom ročníku, môj priateľ Viliam Tankó bol v prvom ročníku štúdia sociálnej práce na UKF a mal dištančné vzdelávanie. Vždy, keď mal prednášku alebo seminár, som počúvala s ním. Zdalo sa mi to veľmi zaujímavé, vždy som sa dozvedela veľa nových vecí. Keď sme sa rozprávali o UKF, vždy školu chválil, tak som sa rozhodla ísť študovať tiež na túto univerzitu. Sociálnu prácu študujem preto, lebo ma naplňa, keď pomáham ľuďom, chcela by som im poskytovať profesionálnu pomoc. Na štúdiu ma najviac bavia semináre, pretože pedagógovia nám veľa rozprávajú o svojich skúsenostiach z praxe.

Čo oceňujete na vašich učiteľoch? Vedeli aj oni o vašej účasti vo finále?

Naši pedagógovia nám poskytujú veľmi kvalitné vzdelávanie. Veľmi sa mi páči ich prístup k študentom. Ešte sa mi nestalo, že by mi nepomohli, alebo sa nesnažili nájsť riešenie, ak nastal nejaký problém. Sú to profesionáli. Keďže semifinále Miss Slovensko sa konalo počas skúškového obdobia, tak podľa mňa o mojej účasti v súťaži nevedel každý pedagóg, a tí, ktorí sa to dozvedeli, mi srdečne gratulovali, čo ma veľmi potešilo. Som šťastná, že som sa dostala do finále a že som mohla pozitívne prezentovať našu fakultu a univerzitu.

Čo vás podnietilo prihlásiť sa do Miss Slovensko 2023?

Toto je moja prvá súťaž tohto druhu. Prihlásila som sa do nej sama a bolo to spontánne rozhodnutie. Keď som šla s priateľom na nákup potravín a počula

som v rádiu reklamu na Miss Slovensko, tak som sa rozhodla, že pošlem prihlášku. Túto súťaž som každý rok registrovala v televízii. Počas niektorých ročníkov som sledovala aj finále a o niektorých som čítala články.

O tom, že sa prihlásim na Miss, nevedelo veľa ľudí, skôr by som povedala, že to vedel len môj priateľ, keďže to bolo veľmi spontánne rozhodnutie. Keď sa tú novinku dozvedela aj rodina, všetci boli nadšení a mala som ich plnú podporu. Musím ale povedať, že priateľ je moja najväčšia podpora, to sa netýka len Miss, ale celkovo. Vďaka nemu môžem rásť a seba-realizovať sa. Je taký môj vzor, vždy mi so všetkým pomôže a poradí.

Tento ročník súťaže nekládol na prvé miesto vonkajšiu krásu dievčat a ich miery, zdôrazňoval hlavne osobnosť, pozitívne vyžarovanie, celkový dojem. Privítali ste takúto inováciu?

Považujem to za veľmi dôležitý posun, nakoľko žijeme v dobe, kedy hlavne mladí ľudia majú veľmi veľkú tendenciu porovnávať sa s ostatnými. Veľakrát si neuvedomujeme, že to, čo je na sociálnych sieťach, nie je realita, ale len nejaká fikcia. Myslím si, že je veľmi dôležité, aby ľudia dostávali reálny obraz o svete a aj o nás finalistkách. Aj vďaka tejto zmene som sa rozhodla podať prihlášku, som zástankyňou toho, že sa treba starať rovnako o vonkajšiu krásu, ako o tú vnútornú.

Čo sú podľa vás vaše silné stránky?

Moja najsilnejšia stránka je moja osobnosť, život ma už veľakrát odskúšal, aj vďaka tomu ma len tak niečo neodradí. Som vytrvalá a otvorená novým možnostiam. Som jednoduché, prirodzené a skromné dievča, ktoré má v živote veľké ciele a je odhodlané prekonať všetky prekážky, ktoré život prinesie. Bola by

som rada, keby by môj hlas bolo počuť aj po skončení súťaže, pretože chcem boovať proti rodovým stereotypom, za práva žien a za rovnocenný prístup Rómov k vzdelaniu. Myslím si, že poslaním každého z nás by malo byť šírenie dobra, pomoc a podpora ľudí, ktorí to potrebujú. Každý z nás by sa mal snažiť o krajší svet.

Čomu sa chcete po skončení školy venovať?

Po ukončení štúdia by som chcela pracovať v sociálnej oblasti. Neskôr, keď budem staršia a viac skúsenejšia, by som sa chcela angažovať v politike.

Aké máte koníčky, čomu sa venujete vo voľnom čase?

Medzi moje najväčšie záľuby patria posilňovanie, box, varenie, čítanie kníh a, samozrejme, cestovanie. Keďže môj priateľ je profesionálny športovec, tak sa venujeme športu každý deň. Je aj mojim trénerom boxu a poviem vám, že ako tréner vie byť na mňa prísny.

Čo vás v poslednom čase popri postupe do Miss najviac potešilo, prekvapilo?

Tento rok v januári na našej vysnávanej dovolenke v Dubaji ma priateľ požiadal o ruku. Na tento moment budem určite vždy spomínať s radosťou, pretože som to vôbec nečakala a pripravil to fakt nádherné. Bolo to krajšie ako v mojich predstavách. (Dnes je Vanessa už vydatou pani Tankó a spolu s manželom Viliamom, úspešným boxerom, viacnásobným majstrom SR, medailistom z ME, účastníkom MS a olympijskej kvalifikácie, sa tešia na svoje prvé dieťa, pozn. red.)

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Peter Stas, archív V. T. G.

MENTRA V ÚSPEŠNOM ZÁVERE

Súčasťou projektového stretnutia bola aj medzinárodná konferencia na tému **Mentoring v pedagogickej teórii a praxi: Stratégie – inovácie – aplikácie**. Vyvolala v radoch učiteľov pozitívnu odozvu.

tému Mentoring v pedagogickej teórii a praxi: Stratégie – inovácie – aplikácie, ktorá sa 20. júna 2023 uskutočnila v hoteli Park v Piešťanoch za účasti viacej ako 70 cvičných a uvádzajúcich učiteľov zo Slovenska. Na konferencii boli prezentované výsledky projektu a poznatky z ich overovania v praxi, ako aj ich prepojenie na aktuálne dianie v oblasti implementácie kurikulárnej reformy do slovenského vzdelávacieho systému.

Konferenciu poctili svojou návštevou a aktívnym vystúpením aj dve prorektorky UKF v Nitre – prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., a doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD. Okrem nich v programe konferencie vystúpili prof. PaedDr. Zdenka Gadušová, CSc., koordinátorka projektu, prof. PaedDr. Alena Hašková, CSc., Dr. habil. Kinga Horváth, PhD., prof. PhDr. Erich Petlák, CSc., PaedDr. Katarína Szijjártóová, PhD., doc. PaedDr. Igor Lomnický, PhD., a ďalší účastníci spomedzi učiteľov. Počas okrúhleho stola a panelových diskusií sa učitelia živo zapojili do výmeny názorov na aktuálne otázky praktickej prípravy učiteľov a ich vedenia počas pedagogickej praxe a prvého roku pôsobenia v škole.

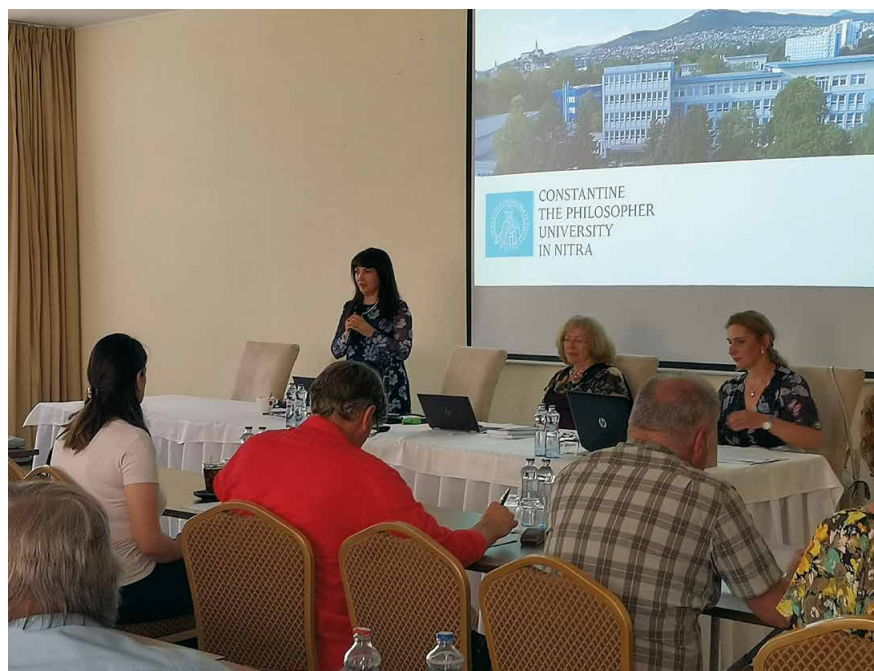
Konferencia vyvolala v radoch učiteľov pozitívnu odozvu. Vyslovili želanie, aby takýchto stretnutí s vysokoškolskými odborníkmi z oblasti vzdelávania učiteľov, ako aj s kolegami z iných škôl, bolo viac a častejšie.

Prof. PaedDr. Zdenka Gadušová, CSc., FF – Katedra anglistiky a amerikanistiky, foto: prof. PaedDr. Eva Stranovská, PhD., FF – Katedra romanistiky a germanistiky

V hoteli Park v Piešťanoch sa v dňoch 19. – 21. júna 2023 uskutočnilo záverečné nadnárodné stretnutie riešiteľov projektu Erasmus+ 2020-1-SK01-KA201-078250 Mentor Training (MENTRA). Zúčastnili sa ho zástupcovia všetkých šiestich partnerských univerzít zo Slovenska (UJŠ v Komárne, UKF v Nitre), Českej republiky (OU v Ostrave a VŠE v Prahe), Maďarska (EKCU v Egeri) a Srbska (UNS v Novom Sade).

V rámci projektu boli pripravené učebné materiály za účelom ďalšieho vzdelávania cvičných a uvádzajúcich učiteľov, ktoré boli publikované v 5 jazykoch (online v angličtine) a v printovej podobe v 4 národných jazykoch zúčastnených krajín (t. j. v slovenčine, češtine, maďarčine a srbčine). Vytvorené a akreditované boli aj kurzy ďalšieho vzdelávania cvičných a uvádzajúcich učiteľov, ktoré budú realizovať inštitúcie participujúce na projekte.

Súčasťou projektového stretnutia bola aj medzinárodná konferencia na

MUŽSTVO UKF DRUHÉ NA FINÁLE UNIVERZÍT

Na pôde Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave sa 24. mája 2023 uskutočnil finálový turnaj univerzít vo volejbale mužov i žien. Na základe regionálnych kvalifikácií sa ho zúčastnili 4 najlepšie mužské a 4 najlepšie ženské družstvá. V mužskej kategórii mala po dlhých rokoch naša univerzita zastúpenie s našim družstvom UKF Nitra. Hneď v prvom zápase sme zvíťazili 2:0 nad Žilinskou univerzitou, následne sme podľahli Prešovskej univerzite 0:2 a na záver sme 2:0 zdolali družstvo Ekonomickej univerzity v Bratislave. Celkovo sme obsadili 2. miesto, čo je jeden z najlepších výsledkov v histórii mužského volejbalu na UKF. Družstvo UKF Nitra tvorili hráči Šimon Rzyman, Branislav Hanúsek, Filip Ovšonka, Martin Grendel, Michal Kalaba, Zenedean Boussenna, Nicolo Innocenti a Zsolt Fabian. Trénerom družstva bol Mgr. Lubomír Paška, PhD. Za najlepšieho hráča turnaja bol vyhlásený hráč UKF Nitra Branislav Hanúsek.

Mgr. Lubomír Paška, PhD.,
PF – Katedra telesnej výchovy a športu,
foto: autor

BRONZ PRE TÍM UKF NA MAJSTROVSTVÁCH SR

Od 6. do 8. mája 2023 odohralo osem najlepších tímov Majstrovstvá Slovenska junioriek vo volejbale. Tím Volley project UKF Nitra, za účasti hráčok hrávajúcich pravidelne aj v ženskej extralige, sa zúčastnil týchto majstrovstiev, ktoré prebiehali v Skalici a Holíči. Naše hráčky prehrali iba s dvomi bratislavskými tímami, ale s ostatnými súperkami si juniorky poradili a získali bronzovú medailu.

Pre športového redaktora Martina Kiliana na portáli mynitra.sme.sk povedal tréner Frederik Gašparovič: „Majstrovstvá Slovenska boli pre nás veľká výzva a sen, za ktorým sme si celú sezónu išli. Napriek tomu, že sme si uvedomovali našu kvalitu, vstupovali sme do turnaja s malou dušičkou. Išli sme od zápasu k zápasu. V skupine sa nám podarilo v náročných zápasoch postupne zdoláť Pezinok (3:1) a Liptovský Hrádok (3:1), na Sláviu UK sme už nestačili (0:3). V semifinále nás čakal favorit celého turnaja SŠK Bilíkova, v bojovnom zápase sme, žiaľ, na súde-

ra nestačili (0:3), napriek tomu sme na ihrisku nechali všetko. V našom poslednom zápase sme podali najviac koncentrovaný výkon na celom turnaji a aj vďaka tomu sme obsadili konečné tretie miesto, ktoré pre nás malo cenu zlata“, (UKF Nitra – Senica 3:0). Družstvo junioriek UKF tvorili Sarah Hulalová, Natália Maťová, Natá-

lia Krajčírová, Karin Némová, Dorota Nebusová, Zuzana Justhová, Viktória Königová, Alexandra Vroclavjaková, Karin Bahelková, Alena Moravčíková, Ema Matejovová, Emma Červeňová, Klára Bobáňová, Barbora Baráthová. Individuálne ocenenia získali Zuzana Justhová (najlepšie libero M-SR) a Viktória Königová (najlepšia hráčka tímu UKF Nitra). Trénermi boli Frederik Gašparovič a František Bočkay.

R – Kancelária rektora,
foto: FB Volley project UKF Nitra

SKÚSENOSTI A ZÁŽITKY IRÁNSKEJ VÝSKUMNÍČKY

Na našu univerzitu sa Fatemeh Adelisardou vrátila aj druhýkrát, lebo jej skúsenosti z prvého výskumného pobytu v roku 2021 boli veľmi dobré. Na Katedre ekológie a environmentalistiky FPVaI pracovala pod vedením profesora Petra Mederlyho.

Na viac ako rok sa Nitra stala novým domovom pre mladú iránsku vedeckú pracovníčku Fatemeh Adelisardou. V našom meste sa pomerne rýchlo aklimatizovala a život pod Zoborom sa jej veľmi zapáčil. Na Slovensku absolvovala dva študijné pobyty – oba na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Jej pracoviskom sa stala Katedra ekológie a environmentalistiky Fakulty prírodných vied a informatiky UKF v Nitre, kde sa výskumu venovala pod odborným vedením prof. RNDr. Petra Mederlyho, PhD. Pred návratom do Iránu v júni 2023 sme sa s ňou

porozprávali o tom, ako sa jej na našej univerzite i v našom meste žije a pracuje, prezradila nám niečo zo svojho života a pridala aj zaujímavosti o svojej rodnej krajine.

CHCE POMÔŤ UDRŽATEĽNÉMU ROZVOJU

Tridsaťdvaročná Fatemeh Adelisardou pochádza z južnej časti Iránu, z mesta Kerman. Vo svojom rodisku vyštudovala strednú vzdelávaciu školu Fatemiyeh, zameranú na experimentálnu vedu.

„Pre vysokoškolské doktorandské štúdium som si vybrala Teheránsku univerzitu – konkrétne špecializáciu environmentálne plánovanie. Chcela som mať pozitívny vplyv na životné prostredie tým, že by som pomáhala vytvárať plány udržateľného rozvoja miest a regiónov, ktoré by mohli zmierňovať účinky súčasných nepriaznivých trendov v životnom prostredí. Okrem toho som chcela aj prispieť k rozvoju miestnej komunity tým, že sa budem podieľať na tvorbe plánov, ktoré poskytujú dlhodobé riešenia,“ vysvetlila nám Fatemeh, prečo si zvolila práve túto špecializáciu.

Jej motiváciou sa okrem snahy pomôcť svojej krajine, regiónu i komunite stali aj vedecké publikácie prof. RNDr. Petra Mederlyho, PhD., z Katedry ekológie a environmentalistiky FPVaI, ktorého odborné a vedecké zameranie zahŕňa oblasti trvalo udržateľného rozvoja, environmentálnu politiku, ekosystémové služby, krajinnokoekologické plánovanie, hodnotenie vplyvov na životné prostredie i pozemkové úpravy.

„Publikácie prof. Mederlyho mi pomohli získať prehľad o ekosystémových službách a využívaní územia, čo je problematika, ktorá ma veľmi zaujala. Rozhodla som sa ho kontaktovať a prihlásiť sa na študijný pobyt s využitím grantu

organizácie SAIA. Tiež som mala kamarátku, ktorá chvíľu žila na Slovensku a rozhodla som sa preto navštíviť aj túto časť Európy,“ hovorí Fatemeh, ktorá pricestovala do Nitry v septembri 2021 na tri mesiace a do nášho mesta opäť prišla v septembri 2022. Jej druhý výskumný pobyt bol schválený na 10 mesiacov – do konca júna 2023.

VEDE SA VENUJE ČORAZ VIAC IRÁNIEM

Na UKF v Nitre sa Fatemeh vrátila preto, lebo jej skúsenosti z predchádzajúceho pobytu v roku 2021 boli veľmi dobré. Na katedre pracovala s prof. Mederlym na úlohách týkajúcich sa hodnotenia ekosystémových služieb poľnohospodárskej krajiny s prepojením na zmenu klímy a zmeny vo využívaní územia.

„Počas pobytu som získala mnoho vedomostí a skúseností – najmä som pochopila dôležitosť ekosystémových služieb a správneho manažmentu krajiny pre ďalší rozvoj. V budúcnosti by som chcela využívať tento prístup aj vo svojej práci, napríklad pri návrhoch a riešení budúcich rozvojových projektov,“ vraví iránska výskumníčka. „Okrem toho budem môcť lepšie vyhodnocovať vplyv ľudskej činnosti na životné prostredie a možnosti, ako zmierniť prípadné negatívne dopady. Vďaka týmto znalostiam budem môcť robiť kvalifikované rozhodnutia, pokiaľ ide o hospodárenie s pôdou a nápravu prípadných environmentálnych dôsledkov ľudských aktivít.“

V iránskej spoločnosti dnes nie je žena – vedkyňa ojedinelým zjavom, hoci je tu zastúpenie žien v tejto sfére stále oveľa nižšie ako mužov. Podľa Fatemeh však iránske ženy urobili veľký pokrok vo vzdelávaní a čoraz viac sa venujú oblastiam súvisiacim s vedou a technikou: „Dokázali to ich pôsobivé úspechy vo vedách, vrátane oblastí ako je medicína, fyzika či inžinierstvo. Aktivne povzbudzujú aj iné ženy, aby sa pustili do budovania svojej kariéry vo vedeckých oblastiach, čo viedlo k celkovo vyššiemu percentu žien vo vede“.

UKF BOLA PRE ňU ÚŽASNOU SKÚSENOSŤOU

S výsledkami výskumného pobytu na našej univerzite bola Fatemeh veľmi spokojná. „Práca na UKF bola pre mňa úžasnou skúsenosťou, ktorá nemá zatiaľ pre mňa obdobu. Absolvovala som viaceré študijné pobyty v zahraničí, ale u vás sa mi páčilo najviac. Nejde ani tak o vyba-

venie univerzity, ktoré je štandardné, ale skôr o skvelý prístup pedagógov a študentov ku mne,“ neskrývala spokojnosť iránska vedkyňa.

Takisto sa jej veľmi páčila aj Nitra a život v nej. Je to podľa nej veľmi rozmanité a prívetivé mesto, značne odlišné od jej rodného Kermanu, pokiaľ ide napríklad o kultúru a jedlo, ale vraj sa celkom dobre prispôbila nášmu životnému štýlu. „Nitrania sú veľmi priateľskí a otvorení – ako ľudia v Iráne, čo si veľmi cením. Nočný život je tu tiež dosť rušný a dá sa tu robiť veľa aktivít. Som veľmi rada, že som tu mala možnosť stráviť istý čas.“

Slovensko bolo pre Fatemeh len jednou z viacerých krajín, kde sa ocitla. Žila a pracovala napríklad vo Švajčiarsku, Dánsku, Nemecku či Južnej Kórei, ale ako vraví, život u nás bol pre ňu skvelou skúsenosťou, pretože mala možnosť spoznať inú kultúru a nájsť si priateľov z našej komunity. „Slováci sú veľmi pohostinní, milí, radi spoznávajú nových ľudí. Mala som možnosť zúčastniť sa na rôznych aktivitách a podujatiach, čo mi umožnilo bližšie spoznať život na Slovensku i mentalitu tunajších ľudí,“ tešila sa mladá výskumníčka z nových životných skúseností a zážitkov.

PRIATELIA, TURISTIKA I VARENIE

Vo voľnom čase Fatemeh rada navštevovala priateľov, historické i kultúrne pamiatky, venovala sa turistike a va-

reniu. Bola napríklad na Nitrianskom hrade, v Katedrále sv. Emeráma, Kostole sv. Ladislava, navštívila Bojnický zámok, hrady Devín, Krásna Hôrka, ale aj Vysoké Tatry.

„V Nitre a na Slovensku ma najviac prekvapila nádherná architektúra a prírodné krásy krajiny. Obzvlášť pôsobivé je staré centrum Nitry s dláždenými uličkami a tradičnými budovami. Prekvapujúco dobré je na Slovensku aj jedlo s dôrazom na čerstvé suroviny a tradičné chute; milujem napríklad halušky,“ prezrádza Fatemeh, ktorá si z tunajších surovín rada uvarila aj „domáce“ iránske jedlo. „Nazýva sa ghormeh sabzi, čo je klasické mäso so sušenými limetkami, fazuľou a rôznymi bylinkami a koreninami,“ upresnila výskumníčka. Národným jedlom Iránu je tiež mäsový pokrm – chelo kabab, čo je vlastne korenené a grilované mleté hovädzie mäso podávané s dusenou ryžou.

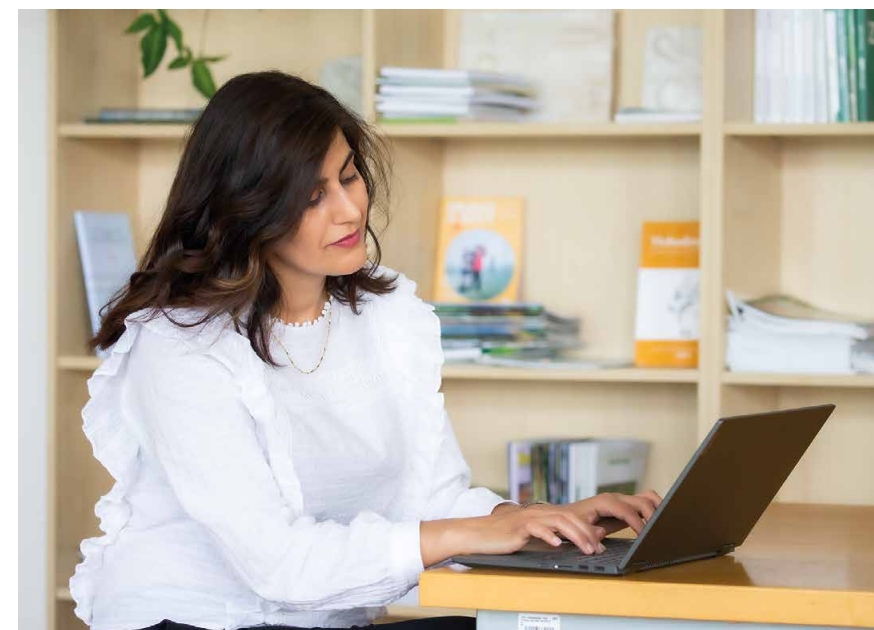
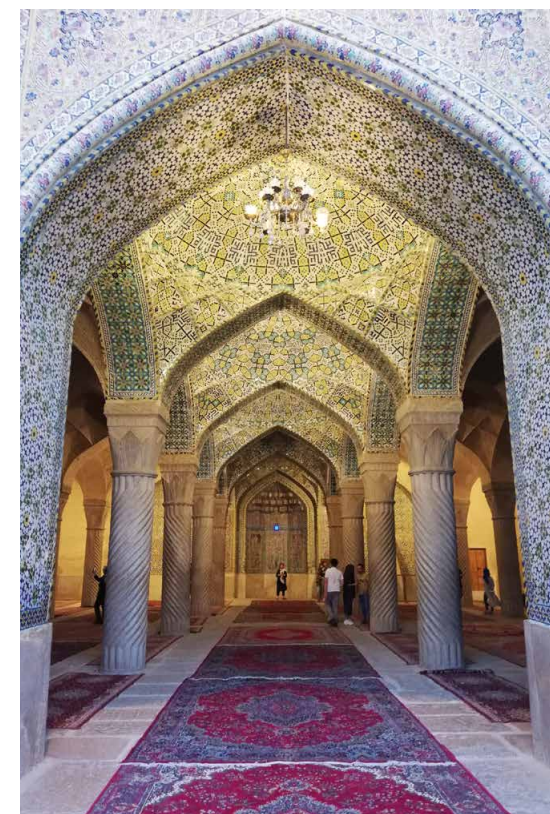
HRDÁ NA HISTÓRIU A KULTÚRU SVOJEJ VLASTI

Počas pobytu v Nitre, ďaleko od svojho rodiska, viac-menej žitá so životným štýlom a kultúrou Slovenska a zároveň bohatá na životné skúsenosti aj z iných krajín sveta, bola Fatemeh hrdou Iránkou. Ako nám povedala, je pyšná na bohatú kultúru a históriu svojej domoviny, ktorej územie je kolískou starých civilizácií, ale aj na odolnosť a odhodlanie iránskeho ľudu.

Aj keď Irán nepatrí medzi tradičné, pre Slovákov bežné dovolenkové destinácie, oplatí sa ho podľa Fatemeh navštíviť. V malebnej hornej krajine sa snúbia

bohaté dejiny s modernou súčasnosťou. „Vrelo by som odporučila napríklad historické miesta Persepolis, Pasargadae a historické mestá Isfahán a Širáz. Irán je veľkolepou krajinou s pozoruhodnými geografickými a klimatickými extrémami a prírodnými krásami, ktoré stojí za to vidieť,“ dodala Fatemeh Adelisardou.

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto: Lubo Balko, archív F. Adelisardou

Mgr. TIBOR SZABÓ, PhD.

prodekan pre vedu a výskum Fakulty stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre

Mali ste ako dieťa svoje vysnívané povolanie?

Ako malý som mal veľa vysnívaných povolání, myslím si, že skoro ako každé dieťa. Vyštudoval som také odbory, o ktoré som sa zaujímal a z nich teraz plnohodnotne čerpám. Preto u mňa v tomto smere prevážuje spokojnosť.

Čo ste vyštudovali?

Absolvoval som Strednú priemyselnú školu elektrotechnickú S. A. Jedlíka v Nových Zámkoch a priviedol ma na ňu môj záujem o svet počítačov. Čo sa týka vysokoškolského štúdia 2. a 3. stupňa, som absolventom našej univerzity, vyštudoval som učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov v kombinácii matematika – informatika a následne študijný program Teória vyučovania matematiky.

Odkedy pôsobíte na UKF, akými pozíciami a funkciami ste prešli?

Od roku 2006, keď som na fakultu nastúpil ako asistent. Od obhajoby dizertačnej práce som v pozícii odborného asistenta a od roku 2020 aj vo funkcii prodekana pre vedu a výskum.

Čím vás pôsobenie a práca na UKF baví, naplňa?

Myslím si, že mám šťastie, že mám takých kolegov, s ktorými sa dobre spolupracuje. Niekedy mám pocit, že je to skoro ako rodinné prostredie. Takáto atmosféra človeka naplňa energiou a podporuje jeho chuť do práce.

Ako trávite voľný čas?

Voľný čas rád trávim v prírode a v lete veľmi často na bicykli. Mojm kóničkom je fotografovanie, predovšetkým krajinárske a makro fotografie. Je to náročné aj kvôli tomu, že človek musí byť vonku už pred východom alebo pri západe slnka, vycestovať na zaujímavé miesta, a popritom stále nemá zaručené, že sa fotky vydaria podľa predstáv.

Čo považujete za svoje silné stránky, čo by ste, naopak, na sebe možno zmenili?

Za svoje silné stránky považujem spoľahlivosť a pracovitosť. Naopak, myslím si, že v niektorých prípadoch by som sa mal naučiť povedať nie, hoci nerád, pretože sa snažím každému maximálne pomôcť, ale človeka to niekedy môže doslova zomlieť.

Vaša obľúbená osobnosť, ktorá vás niečím v živote inšpiruje?

Nepovedal by som, že vyslovene mám len jednu obľúbenú osobnosť. Možno by som ale vyzdvihol Nikolu Teslu,

jeho genialita bola obdivuhodná a jeho vynálezy vo veľkom prispeli k tomu, že žijeme vo svete, ktorý poznáme. Inšpirovala ma jeho obetavosť a neúnavnosť v práci, ktorú vykonával.

Máte svoje životné motto, myšlienku? Aké uznávate hodnoty, ktorými sa v živote i v práci riadite?

Považujem za dôležité neustále sa vzdelávať. Každý nový poznatok totiž poskytuje jednotlivcovi rôzne možnosti k pochopeniu alebo aj riešeniu problémov, s ktorými sa každodenne stretáva.

Váš životný cieľ, sen?

Neublížovať iným, byť nápomocným a dobrým človekom.

foto: archív T. Sz.

BLAHOŽELÁME

ABSOLVENTKA UKF ZDOLALA HISTÓRIU SLOVENSKEHO ŠPRINTU

V Banskej Bystrici sa v júli 2023 uskutočnil atletický míting P-T-S, kde sa stala mladá slovenská bežkyňa a absolventka UKF Viktória Forster protagonistkou nezabudnuteľného okamihu, keď na mítingu dosiahla čas 11,26 s. Tešila sa tak z nového slovenského rekordu v behu na 100 metrov.

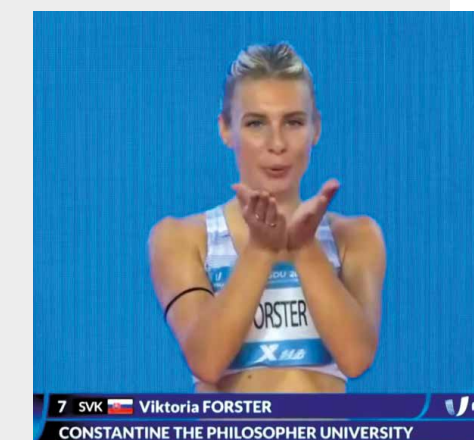
Hoci sa víťazkou tejto disciplíny stala Jamajčanka Shashalee Forbesová, ktorá dosiahla výkon 11,10 s, očiam publika a fanúšikov športu neunikol výkon Viktórie Forsterovej. Doteraz si 55-ročný rekord udržiavala Eva Glesková od mexickej olympiády v roku 1968. Forsterová však svojím výkonom nielen prekročila túto historickú hranicu, ale aj ukázala svetu,

aká odhodlaná a talentovaná je. Viktória Forster na P-T-S predviedla svoj výnimočný talent aj disciplíne beh na 100 metrov s prekážkami, kde sa jej podarilo vyrovnat svoj vlastný národný rekord časom 12,82 s. Američanka Amber Hughesová triumfovala s časom 12,68 s. Aj keď sa jej ambície na medailu v prekážkovej stovke na ME do 23 rokov v Espoo nevydarili, jej výkon v Banskej Bystrici potvrdil, že dokáže prekonať neúspechy a ísť ďalej.

„Trochu som sa dnešného dňa podvedome aj bála, no dnes som si potvrdila, že na to mám. Po stovke som bola plná eufórie. Pred prekážkami som mala v hlave rôzne myšlienky, ale zvládla som to a je z toho osobný rekord. Nesmierne sa z toho teším. Bežať pred slovenskými

divákmi dva národné rekordy je neuvěřiteľné. Robím to pre všetkých, čo ma sledujú a za podporu sa chcem veľmi poďakovať,“ prezradila pre portál sme.sk šťastná bežkyňa.

Mgr. Katarína Markovová,
R – Kancelária rektora,
foto: sportnet

UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA
V NITRE

MESTO MLADÝCH A UKF V NITRE ČAKAJÚ AJ NA TEBA

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ UKF - 22. 2. 2024

FAKULTA PRÍRODNÝCH VIED A INFORMATIKY

www.fpvai.ukf.sk

uvíta studentov, ktorí si chcú prehĺbiť vedomosti v matematike, fyzike, informatike, zaujíma ich svet chemických laboratórií, geografia, biológia, ekológia a environmentalistika, majú záujem stať sa učiteľom ekonomických alebo prírodovedných predmetov či vedeckým pracovníkom v oblasti prírodných vied.

FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED A ZDRAVOTNÍCTVA

www.fsvaz.ukf.sk

ponúka vzdelávanie v odboroch sociálnych a zdravotníckych vied s cieľom pripraviť pre prax odborníkov pre sféru sociálnych, poradenských, výchovných a zdravotných služieb. Študijné programy sú zamerané na psychológiu, sociálnu prácu, ošetrovateľstvo či urgentnú zdravotnú starostlivosť.

FAKULTA STREDOEURÓPSKYCH ŠTÚDIÍ

www.fss.ukf.sk

sa orientuje na vzdelávanie učiteľov pre školy s vyučovacím jazykom maďarským, cestovný ruch, manažment regionálneho cestovného ruchu, stredoeurópske areálové štúdiá či prekladateľstvo a tlmočníctvo. Osloví najmä študentov, ktorých zaujíma problematika dejín a kultúr národov strednej Európy.

AKTUÁLNA PONUKA ŠTÚDIA

www.ukf.sk/prijimacie-konanie/aktualna-ponuka-studia

FILOZOFICKÁ FAKULTA

www.ff.ukf.sk

sa zameriava na humanitné, spoločenské a filologické vedy. Pripravuje odborníkov v špecifických odboroch vedy, kultúry, médií, umenia, histórie, verejnej správy a vysokoškolských odborníkov pre tlmočníctvo a prekladateľstvo. Zabezpečuje tiež prípravu pedagógov pre 2. stupeň základných škôl, stredné a vysoké školy.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

www.pf.ukf.sk

a jej študijné programy sú orientované na učiteľstvo pre materské školy, prvý stupeň základných škôl, učiteľstvo rôznych predmetov s možnosťou ich vzájomného kombinovania s predmetmi na iných fakultách univerzity, špeciálnu pedagogiku, sociálnu pedagogiku, vychovávateľstvo a manažment vzdelávania, vzdelávanie dospelých a bezpečnosť práce a poradenstvo, či šport alebo učiteľstvo hudobného umenia a výtvarnú edukáciu.

DÔLEŽITÉ TERMÍNY

UNIVERZITNÝ DEŇ
OTVORENÝCH DVERÍ

Všetky fakulty - 22. 2. 2024
Podrobný program DOD UKF nájdete na webe a sociálnych sieťach UKF.

TERMÍNY PODÁVANIA
PRIHLÁŠOK – 1. KOLO

Bakalárske štúdium - do 31. 3. 2024
Magisterské štúdium - do 30. 4. 2024
Doktorandské štúdium - do 31. 5. 2024

Adresa: Univerzita Konštantína
Filozofa v Nitre, Tr. A. Hlinku 1,
949 01 Nitra, Slovensko

facebook.com/ukfvnitra

instagram.com/ukfnitra

WWW.UKF.SK